

ÕPPEKAVA

Kehtestatud direktori käskkirjaga nr 2Õ, 30.08.2024

2024

SISUKORD

1. Kooli väärtused ja eripärad	4
2. Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid ning kooli struktuur	6
2.1. Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid	6
2.2. Kooli struktuur ja juhtimine	7
3. Õppekorraldus	8
4. Üldpädevuste kujundamine ja läbivad teemad	13
4.1. I kooliastme pädevused	13
4.2. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused I kooliastmes	15
4.3. II kooliastme pädevused	15
4.4. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused II kooliastmes	17
4.5. III kooliastme pädevused	17
4.6. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused III kooliastmes	19
4.7. Gümnaasiumiastme õpilastes kujundatavad üldpädevused	19
4.7. Läbivate teemade õppe realiseerumine	21
4.8. Läbivate teemade ja lõimingu käsitlemise põhimõtted	22
4.9. Õppimist ja kasvamist toetavad tegevused	24
5. Loovtööde ja uurimistööde koostamise koostamise kord	25
5.1. Loovtööde koostamise kord III kooliastmes	25
5.2. Uurimistöö või praktilise töö korraldus gümnaasiumiastmes	25
6. Hindamise korraldus	26
6.1. Üldosa	26
6.2. Hindamise eesmärk on	26
6.3. Hindamise põhimõtted	26
6.4. Teadmiste ja oskuste hindamine	27
6.5. Kokkuvõttev hindamine ja täiendav õppetöö	30
6.6. Kokkuvõttev hindamine ja täiendav õppetöö põhikoolis	30
6.7. Kokkuvõttev hindamine ja täiendav õppetöö gümnaasiumis	31
6.8. Üleminekueksamid	32
6.9. Individuaalse õppekava rakendamine	32
6.10. Järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord	32
6.11. Käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtted	33
6.12. Hinde ja hinnangu vaidlustamine	35
6.13. Õpilase järgmisesse klassi üleviimine või klassikursust kordama jätmise	35

7. Õpilaste, sh haridusliku erivajadusega õpilaste, arengu ja õppimise toetamise põhimõtted	37
8. Lihtsustatud õppekava	40
8.1 Üldosa.....	40
8.2 Õppekeskkond	40
8.3. Õpilased, kellele rakendatakse lihtsustatud õppekava	40
8.4. Õppe- ja kasvatusesmärgid	40
8.5. Õppe- ja kasvatusgevuse põhimõtted.....	41
8.6. Õppe- ja kasvatusgevuse rõhuasetused ja taotletavad üldpädevused	42
8.7. Lihtsustud õppe tunnijaotusplaan	45
8.8. Hindamine	47
8.9. Põhikooli lõpetamine	48
9. Toimetuleku õppekava.....	49
9.1. Üldosa.....	49
9.2. Õppekeskkond	49
9.3. Õpilased, kellele rakendatakse toimetuleku õppekava.....	49
9.4. Õppe- ja kasvatusesmärgid	49
9.5. Pädevused	50
9.6. Taotletavad pädevused I arengutasemel	51
9.7. Õppe ja kasvatus rõhuasetused I arengutasemel	52
9.8. Taotletavad pädevused II arengutasemel	53
9.9. Õppe ja kasvatus rõhuasetused II arengutasemel	54
9.10. Taotletavad pädevused III arengutasemel.....	56
9.11. Õppe ja kasvatus rõhuasetused III arengutasemel.....	57
9.12. Õppekorraldus	58
9.13. Hindamine	61
10. Karjääriõppe, -info ja nõustamise korraldamine.....	63
11. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted	64
12. Klassijuhatajatöö põhimõtted ja eesmärgid	65
13. Põhikooli ja gümnaasiumi lõpetamine.....	66
14. Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus.....	68
15. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.....	70

1. KOOLI VÄÄRTUSED JA ERIPÄRAD

Kehra Gümnaasiumi õppekava on dokument, mille alusel toimub õpe Kehra koolis. Õppekava on kooli õppe- ja kasvatusüsteemi eesmärgistamise ja korraldamise alus. Kehra Gümnaasiumi õppekava koostamisel on lähtunud põhikooli ja gümnaasiumi riiklikust õppekavast, kooli arengukavast, teistest riiklikest ja kohalikest õigusaktidest, kooli traditsioonidest, kogemustest ja ressurssidest.

Õppekava koosneb üldosast ja ainevaldkondade kavadest. Ainevaldkondades on kirjeldatud õppeainete õpitulemused ja õppesisu, sealhulgas praktiliste tööde loetelu mis on esitatud õppeainete kaupa klassiti.

Kooli õppekava koostamisel on lähtunud põhimõtetest:

- kõik tegevused toetavad õpilase arengut;
- õpilased osalevad aktiivselt õppeprotsessis ja selle kavandamises;
- lapsevanemad on kaasatud kooliellu;
- koostöö erinevate kultuuridega rikastab õppetööd;
- õppekava arendamine on avatud, pidev ja paindlik protsess;
- tulemusliku õppetöö aluseks on vastastikune austus ja lugupidamine;
- õppimine saab olla ja on huvitav protsess;
- õppetöö on omavahel seostatud, eluline;
- koolimaja ja kooli õu pakuvad täiendavaid võimalusi koolielu mitmekesistamiseks;
- oleme osa loodusest ja hoiame ning märkame enda ümber toimuvat.

Kehra Gümnaasiumi eripära ilmestavad aspektid:

- Kehra kooli ajalugu algab 1850. aastast ja täieneb iga õppeaastaga. Igal aastal tähistatakse kooli aastapäeva ja iga viie aasta tagant toimub kooli vilistlaskogu eestvedamisel vilistlaste kokkutulek.
- Koostöö kogukonnaga – lapsevanemate ja vilistlastega, koostöö Kehra Muuseumiga, Anija valla Noortekeskusega, Kehra Rahvamajaga, Kehra Raamatukoguga, Kehra Kunstidekooliga, Anija valla Spordimaailmaga, Anija valla koolide ja lasteaedadega ning Anija valla ettevõtetega.

- Rahvakultuuri edendamine – laulukoorid, rahvatantsurühmad, osalemine laulu- ja tantsupidudel.
- Mitteformaalne õpe – õpilaste kaasatus sündmuste korraldusse (õpetajate päev, jõulupeod, vabariigi aastapäeva tähistamine, kevadpidu jne), TORE ring, koolis tegutsevad huviringid (näitering, kunstiring, käsitööring, kodundusing jne)
- Terviseedendus – osalemine Liikuma Kutsuva Kooli tegevustes, VEPA, õuesõpe.
- Erisustega arvestamine – õppetöö individualiseerimine ja diferentseerimine, õppimine temporühmades, õppetöö toetamine õpiabi tundidega.

2. KOOLI ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID NING KOOLI STRUKTUUR

ÜKS KEEL – KAKS SÜDANT

2.1. Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid

2.1.1. Kehra Gümnaasiumi missiooniks on olla teejuhiks kiiresti muutuv asjas.

2.1.2. Kehra Gümnaasiumi siht on olla parim kool oma piirkonna õpilastele.

2.1.3. Kooli põhieesmärk on kujundada uudishimulik, õpihimuline, eluterve ja eetiline inimene, kes:

- suudab tulla toime muutuv maailmas;
- on avatud uutele ja maailma paremaks muutmisele väljakutsetele;
- on valmis end pidevalt arendama ja uusi teadmisi omandama.

2.1.4. Kooli tegevuse keskmes on õppija ja tema areng. Arengu eelduseks on loovus, loovuse eelduseks vabadus, vabaduse eelduseks on kord.

2.1.5. Kooli põhiväärtused on haritus, õnnelikkus ja hoolivus.

Haritus - Mõistan, et õpin endale ja tähtsamad on oskused ja teadmised, mitte hinded. Selleks, et osata, tuleb pingutada ja vaeva näha. Tean, milleks ma olen võimeline ja püüdn selle poole.

Õnnelikkus - Oskan tunda rõõmu nii enda kui ka teiste õnnestumise üle. Mõistan, et ka kõige raskemas olukorras on positiivne tahk, millele toetuda. Saan aru, et igas olukorras saab olla õnnelik. Julgustan ja innustan ka teisi märkama maailma rõõmsamat poolt.

Hoolivus – Hoolin iseendast ja kõikidest inimestest. Pean oluliseks ja oskan kujundada ja hoida häid suhteid. Hoian ning kaitsen loodust. Kuulan, mõistan, märkan ja abistan.

2.2. Kooli struktuur ja juhtimine

2.2.1. Kehra Gümnaasium on eesti keelne üldhariduskool, kus toimub õppetegevus kõigis kooliastmetes (1. - 12. klassini). Meie eesmärgiks on, et piirkonna põhikoolide parimad lõpetajad valiksid edasiõppimiseks Kehra Gümnaasiumi.

2.2.2. Koolis väärtustatakse erinevaid kultuure, maailma mitmekesisust ja ühendatakse neid igas inimeses.

2.2.3. Kool on jagatud kaheks kooliosaks – 1. - 6. klass ja 7. - 12. klass. Mõlemal kooliosal on oma õppejuht. Kooli juhtkonda kuuluvad direktor, õppejuhid, huvijuht ja õpetajate esindajaks valitud õpetaja.

2.2.4. Õppeainetest lähtuvalt on õpetajad jaotunud kolme ainevaldkonna vahel (humanitaarained, reaalsained ja oskusained). Ainevaldkonna juhid kuuluvad laiendatud juhtkonna koosseisu. Juhtkond koguneb kord nädalas, laiendatud juhtkond vähemalt kord perioodis.

2.2.5. Ainevaldkonna ülesanne on kooli õppe- ja kasvatustegevuse ning juhtimise toetamine, õppe- ja kasvatustegevuseks paremate tingimuste loomisele kaasaaitamine, ainevaldkonna töö korraldamine, analüüsimine, hindamine, tõhustamine ja arendamine.

2.2.6. Koolil on välja kujunenud traditsioonid: kontserdid, aktused, näitused, mälumängud, klassidevahelised spordiüritused jpm.

2.2.7. Kehra Gümnaasiumi tegevuses omab olulist rolli mittetulundusühing Kehra Kooli Vilistlased, mis annab igal aastal välja väljapaistva õpilase stipendiumit, toetab õpilasüritusi ning osaleb aktiivselt kooli maine kujundamisel ja koolikeskkonna parandamisel.

3. ÕPPEKORRALDUS

3.1. Kehra Gümnaasiumis toimub õppetöö kahel aadressil: väike koolimaja Kreutzwaldi 4 (kus õpivad 1. ja 2. klassi õpilased) ja peamaja Spordi 2 (õpivad õpilased alates 3. klassist).

3.2. Õppeaastas on kokku vähemalt 175 õppepäeva, mis on jaotatud viieks perioodiks.

3.3. 1. ja 2. klassis on kasutusel pikendatud koolipäeva mudel, kus lisaks riikliku õppekava tundidele on lisa-aeg kordamisele, juturingidele, jalutuskäikudele, puhkamisele. See on aeg, kus õpilased saavad käia ka huviringis või muusikakoolis.

3.4. Pädevuste ja lõimingu kujundamise üheks vahendiks on läbivad teemad. Nende õpetus realiseerub kogu kooli õppe ja kasvatuse ning kooliorganisatsiooni toimimise kaudu, põhinedes aineõppel, õpikeskkonna korraldusel ning klassi- ja koolivälisel tegevusel. Oluliseks peetakse õpetajate, õpilaste ja lastevanemate koostööd.

3.5. Kehra Gümnaasium rakendab 1. - 4. klassis kujundavat ehk sõnalist hindamist. Sõnalise hindamise korral kaob lapsel hirm halva hinde ees, hinnang õpetab last ennast ise märkama ja analüüsima. Hinnang annab objektiivse ülevaate lapse arengust ja suunab konkreetsele puudujäägile teadmiste oskuste omandamisel.

3.6. Muu õppekeelega õpilased koondatakse ühte klassi ja õppimisel kasutatakse neile sobivaid õppemeetodeid.

3.7. 1. - 4. klassis saavad õpilased kokkuvõtva hinnangu poolaasta kokkuvõttena detsembris ja mais. Sõnalist hindamist kasutatakse nii protsessi kui ka kokkuvõtva hindamisena.

3.8. 5. - 9. klassis on kasutusel protsenthindamine (edaspidi hinne), kus õpilaste teadmisi hinnatakse 0%-100% vahemikus. 5. - 9. klassi õpilaste aastahinded kujunevad poolaasta protsentide kokkuvõttena. Õpilase koolist lahkumisel või põhikooli lõpetamisel teisendatakse protsent vastavalt riikliku hindamisjuhendi järgi hindeks:

0% - 19% on hinne 1; 20% - 49% on hinne 2; 50% - 74% on hinne 3; 75% - 89% on hinne 4 ja 90% - 100% on hinne 5.

3.9. Oskusainetes 5. - 6. klassis (muusika, kehaline kasvatus, tehnoloogia, käsitöö ja kodundus, kunst) hinnatakse õpilasi poolaastas tulemusega kas arvestatud (AR) või mittearvestatud (MA).

3.10. 10.-12. klassis on kasutusel protsenthindamine (edaspidi hinne), kus õpilaste teadmisi hinnatakse kursuse jooksul 0% - 100% vahemikus. Kooliastme hinne kujuneb kursuste protsentide keskmisest. Õpilase koolist lahkumisel või gümnaasiumi lõpetamisel teisendatakse protsent vastavalt riikliku hindamisjuhendi järgi hindeks:

0% - 19% on hinne 1; 20% - 49% on hinne 2; 50% - 74% on hinne 3; 75% - 89% on hinne 4 ja 90% - 100% on hinne 5.

3.11. Põhikoolis õpitakse kõiki õppeaineid kogu õppeaasta vältel.

3.12. Gümnaasiumis on valdavalt (bioloogias, keemias, geograafias, füüsikas, ajaloo, ühiskonnaõpetuses, joonestamine) kasutusel kursuste süsteem, kus üks kursus toimub ühe perioodi jooksul.

3.13. A-võõrkeeleks on inglise keel alates 2. klassist. B-võõrkeeleks on alates 5. klassist vene keel või hispaania keel õpilase valikul.

3.14. Tunnijaotusplaani õppeaineti ja klassiti

- Tunnijaotusplaanis on välja toodud riikliku õppekava kohased kohustuslikud ainetunnid, lisatunnid ja kooli poolt määratud tunnid.
- Tunnijaotusplaani koostatud põhikooli riikliku õppekava ja gümnaasiumi riikliku õppekava alusel.
- Tunnijaotusplaani esitatakse 2-osalisena: põhikool (Tabel 1) ja gümnaasium (Tabel 2).
- Põhikooli vaba tunniressurssi kasutatakse

I kooliaste 8 tundi

- 2 tundi matemaatikat
- 1 tund 2. klassis loodusõpetust
- 1 tund kunst ja tööõpetus (loovusained)
- 1 tund kehaline kasvatus (rütmika)

- 1 tund 2. klassis inglise keele suhtluskursus
- 1 tund 3. klassis draamaõpe
- 1 tund 3. klassis liiklusõpetus

II kooliaste 10 tundi

- 1 tund 4. klassis eesti keel
- 1 tund 5. klassis kirjandus
- 3 tundi 5. klassis B –võõrkeel
- 2 tundi 5.-6. klass matemaatika
- 1 tund 4. klass draamaõpe
- 1 tund 4. klass rahatarkus
- 1 tund 6. klass informaatika

III kooliaste 4 tundi

- 2 tundi 8. - 9. klass matemaatika
- 1 tund 9. klass karjääriõpetus
- 1 tund 8. klass informaatika
- Tehnoloogia ainevaldkonnas on õpilastel võimalik valida käsitöö ja kodunduse või tehnoloogiaõpetuse õppekava, mis üldjuhul kestab põhikooli lõpuni. Igal õppeaastal vahetatakse üheks õppeperioodiks õpperühmad.
- Gümnaasiumis on õpilastel valida erinevate valikkursuste vahel, millest õpilane peab gümnaasiumi jooksul läbima 10. Oma valikud teeb õpilane enne gümnaasiumisse astumist. Valikainete lisandumisel õppekavasse või põhjendatud soovi korral võib õpilane vahetada juba valitud valikkursusi enne uue õppeaasta algust. Õppegrupp avatakse, kui kursusele on registreerunud vähemalt 7 soovijat. Valikkursuseid võib gümnaasiumis valida ka väljaspoolt kooli vastavalt õpilase huvidele, valiku soov tuleb kooskõlastada kooli juhtkonnaga.
- eesti keel II keelena* õpe toimub 2024/2025 õppeaastal ainult 6C - 9C klassis; 2025/2026 õppeaastal 7C – 9C klassis; 2026/2027 õppeaastal 8C -9C klassis;
- 2027/2028 õppeaastal 9C klassis. Alates 2028/2029 õppeaastast õpivad kõik Kehra Gümnaasiumi õpilased eesti keelt ja kirjandust

Tabel 1. Põhikooli tunnijaotusplaan

õppeaine	I kooliaste										II kooliaste										III kooliaste									
	1klass		2 klass		3 klass		kohus tuslik	lisa(8)	4klass		5klass		6klass		kohus tuslik	lisa(10)	7klass		8klass		9klass		kohus tuslik	lisa(4)						
	AB	C	AB	C	AB	C			AB	C	AB	C	AB	C			AB	C	AB	C	AB	C								
eesti keel	6	6	7	7	6	6	19	0	6	6	3	3	3	3	11	1	2	2	2	2	2	2	2	6						
kirjandus											3	3	2	2	4	1	2	2	2	2	2	2	2	6						
eesti keel II keelena*														5			4		4			4								
A võõrkeel Inglise keel					3	3	3	0	3	3	3	3	3	3	9		3	3	3	3	3	3	3	9						
B -võõrkeel (vene/hisp)											3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	9						
matemaatika	4	4	4	4	4	4	10	2	5	5	5	5	5	5	13	2	5	5	5	5	5	5	5	13	2					
keemia																			2	2	2	2	2	4						
füüsika																			2	2	2	2	2	4						
loodusõpetus	1	1	2	2	1	1	3	1	2	2	2	2	3	3	7		2	2						2						
geograafia																	2	2	1	1	2	2	2	5						
bioloogia																	2	2	2	2	1	1	1	5						
inimeseõpetus			1	1	1	1	2	0			1	1	1	1	2		1	1	1	1				2						
ajalugu											1	1	2	2	3		2	2	2	2	2	2	2	6						
ühiskonnaõpetus												1	1	1							2	2	2	2						
muusika	2	2	2	2	2	2	6	0	2	2	1	1	1	1	4		1	1	1	1	1	1	1	3						
kunst	2	2	1	1	2	2	4.5	0.5	1	1	1	1	1	1	3		1	1	1	1	1	1	1	3						
tööõpetus	2	2	2	2	1	1	4.5	0.5																						
tehn/käsitöö/kodund									1	1	2	2	2	2	5		2	2	2	2	1	1	1	5						
kehaline/rütmika/rahvatants	3	3	3	3	3	3	8	1	3	3	3	3	2	2	8		2	2	2	2	2	2	2	6						
LISAAINED																														
inglise keel suhtlus			1	1				1																						
draamaõpe					1	1		1	1	1						1														
rahatarkus									1	1					1															
karjääriõpetus																					1	1		1						
liiklusõpetus					1	1		1																						
inform/loovtöö/nuti												1	1		1			1	1					1						
ÕPPETUNDE NÄDALAS	20		23		25				25		28		30				30		32		32									

Tabel 2. Gümnaasiumi tunnijaotusplaan kursustesüsteemis

Kehra Gümnaasiumi tunnijaotusplaan alates 2024/25 õppeaastast					
Ainevaldkond	10. kl	11. kl	12. kl	Kokku	RIIK
Keel ja kirjandus					
Eesti keel	2	2	2	6	6
Kirjandus	2	1	2	5	5
Võõrkeel					
Inglise keel B2	2	2	1	5	5
Vene keel B1	2	2	1	5	5
Matemaatika	5	5	4	14	14
Loodusained					
Bioloogia		2	2	4	4
Geograafia (loodusgeograafia)		1	1	2	2
Geograafia (inimgeograafia)	1			1	1
Keemia	2	1		3	3
Füüsika	2	2	1	5	5
Sotsiaalsained					
Ajalugu	2	2	2	6	6
Ühiskonnaõpetus			2	2	2
Inimeseõpetus			1	1	1
Kunstiained					
Muusika	1	1	1	3	3
Kunst	1	1		2	2
Kehaline kasvatus	2	2	1	5	5
Valikõppeaine					
Riigikaitse		2			2
Kokku	24	26	21	71	71
Kohustuslikud kursused kooli valikul					
Eesti keel			1	1	
Kirjandus		1		1	
Inglise keel B2	1	1	2	4	
Filosoofia ajalugu			1	1	
Usundiõpetus	1			1	
Suhtluskursus ingl k			1	1	
Uurimistöõ alused	0,5	0,5		1	
Loodusteadused, tehnoloogia ja			1	1	
Meediapädevus	1			1	
Minu heaolu	1			1	
Joonestamine		1		1	
Karjääriõpetus		1		1	
Valikkursused õpilase valikul					
Valikkursused	4	4	2	10	
Kokku	32,5	34,5	29	96	

4. ÜLDPÄDEVUSTE KUJUNDAMINE JA LÄBIVAD TEEMAD

Üldpädevusi kujundatakse kooliastmes taotletavate pädevuste kaudu. Igas kooliastmes arendatakse digipädevusi vastavalt riiklikus õppekavas digipädevuste määratluses ettenähtud kujul. Kehra Gümnaasiumi õppekava taotleb õpilastel üldpädevuste ja valdkonnapädevuste kujundamist. Üld- ja valdkonnapädevused ning õppeainepädevused kujunevad õppetundides, samuti projektide, kooli sündmuste ja kodukorra täitmise kaudu. Õppeainepädevus kujuneb kõigi õppeainete omandamisel peamiselt meetodite valiku kaudu ning saavutatud õpitulemuste alusel. Taotletavad õppeainepädevused määratletakse ainekavas kooliastmeti. Valdkonnapädevused on Kehra Gümnaasiumi õppekavas lahti kirjutatud ainekavades.

4.1. I kooliastme pädevused

Kultuuri- ja väärtuspädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- peab lugu oma perekonnast, klassist ja koolist;
- on viisakas, täidab lubadusi;
- teab, et kedagi ei tohi naeruvääristada, kiusata ega narrida;
- oskab kaaslast kuulata, teda tunnustada;
- käitub loodust hoidvalt; austab oma kodupaika, kodumaad ja Eesti riiki, tunneb selle sümboleid ning täidab nendega seostuvaid käitumisreegleid;
- oskab ilu märgata ja hinnata.

Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- oskab vältida ohtlikke olukordi ja ohuolukorras abi kutsuda, oskab ohutult liigelda;
- teab, kelle poole erinevate probleemidega pöörduda ning on valmis seda tegema;
- hindab loovust ning tunneb rõõmu liikumisest, loovast eneseväljendusest ja tegevusest;
- hoiab puhtust ja korda, hoolitseb oma välimuse ja tervise eest ning tahab olla terve.

Enesemääratluspädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- teab oma rahvuslikku kuuluvust ning suhtub oma rahvusesse ja teistesse rahvustesse lugupidavalt.

Õpipädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- tahab õppida, tunneb rõõmu teadasaamisest ja oskamisest;
- oskab õppida üksi ning koos teistega, paaris ja rühmas;

- oskab jaotada aega õppimise, harrastustegevuse, koduste kohustuste ning puhkamise vahel;
- oskab end häälestada ülesandega toimetulemisele ning oma tegevusi ülesannet täites mõtestada;
- oskab koostada päevakava ja seda järgida;
- suudab tekstidest leida ja mõista seal sisalduvat teavet (sealhulgas andmeid, termineid, tegelasi, tegevusi, sündmusi ning nende aega ja kohta) ning seda suuliselt ja kirjalikult esitada;
- oskab sihipäraselt vaadelda, erinevusi ja sarnasusi märgata ning kirjeldada;
- oskab esemeid ja nähtusi võrrelda, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitada ning
- lihtsat plaani, tabelit, diagrammi ja kaarti lugeda.

Suhtluspädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- oskab suhelda eakaaslaste ja täiskasvanutega;
- omab oskusi suuliseks ja kirjalikuks suhtlemiseks;
- mõistab ja kasutab õpitavas võõrkeeles igapäevaseid äraõpitud väljendeid ja lihtsamaid fraase.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalase pädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- arvutab ning oskab kasutada mõõtmiseks sobivaid abivahendeid ja mõõtühikuid erinevates eluvaldkondades eakohaseid ülesandeid lahendades.

Ettevõtlikkuspädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- osaleb ühistegevustes, suudab luua ideid ja ellu rakendada, oskab teha valikuid ning vastutab võetud kohustuste täitmise eest.

Digipädevuse kujundamise tulemusega õpilane

- kasutab digitehnoloogiat õppimiseks ja suhtlemiseks
- oskab leida digivahendite abil infot osaleb digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel;
- kasutab probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid,
- on teadlik digikeskkonna ohtudest ning oskab kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti;
- järgib digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

4.2. Õppe ja kasvatus rõhuasetused I kooliastmes

Esimeses klassis on õpetuse ja kasvatus p hitaotluseks õpilaste kohanemine koolieluga, turvatunde ja eduelamuste kogemine ning valmisoleku kujunemine edasiseks edukaks  ppet oks. Õpilaste koolivalmidus ja võimed on erinevad, seetõttu diferentseeritakse õppeülesandeid ja nende täitmiseks kuluvad aega.

Esimeses kooliastmes keskendutakse

- kõlbeliste tõekspidamiste ning heade k itumistavade tundmaõppimisele ja järgimisele;
- positiivse suhtumise kujunemisele koolis k imisse ja õppimisse;
-  piharjumuse ja -oskuste kujundamisele ning püsivuse, iseseisvuse ja eesmärgistatud t o oskuste ning valikute tegemise oskuste arendamisele;
- eneseväljendusoskuse ja -julguse kujunemisele;
- põhiliste suhtlemis- ja koost ooskuste omandamisele, sealhulgas üksteist toetavate ja v artustavate suhete kujunemisele õpilaste vahel;
-  piraskuste äratundmisele ning tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

 petaja olulisim ülesanne on toetada iga õpilase eneseusku ja õpimotivatsiooni.  ppet o korraldamise alus võib esimeses kooliastmes olla  ld petuslik t o viis. Sõltuvalt õpilaste ettevalmistusest võib kasutada ka aine petuslikku t o viisi või üld- ja aineõppe kombineeritud varianti.

4.3. II kooliastme pädevused

Kultuuri- ja v artusp devuse kujundamise tulemusena õpilane:

- hindab sõbralikke inimsuhteid, suhtub lugupidavalt kaasinimestesse, peab kinni kokkulepetest, vastutab oma tegude eest;
- v artustab oma rahva kultuuri ning suhtub teiste rahvaste kultuuri eelarvamuste vabalt ning lugupidavalt;
- v artustab s astvat eluviisi;
- v artustab kunstiloomingut ja suudab end kunstivahendite abil väljendada.

Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujundamise tulemusena õpilane:

- teab ja järgib üldkehtivaid käitumistavasid;

- oskab teha rühmatööd;
- suhtub lugupidavalt inimeste kultuurilistesse ja psühhosotsiaalsetesse erinevustesse.

Enesemääratluspädevuse kujundamise tulemusena õpilane:

- väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest;
- suudab mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi,
- suudab analüüsida oma käitumist erinevates olukordades.

Õpipädevuse kujundamise tulemusena õpilane:

- suudab keskenduda õppeülesannete täitmisele, oskab kasutada eakohaseid õpivõtteid (sh paaris- ja rühmatöövõtteid);
- oskab leida vajalikku infot erinevatest allikatest, seda tõlgendada ja kasutada;
- oskab mõtestatult kuulata ja lugeda eakohaseid tekste, luua korrektseid suulisi ja kirjalikke tekste;
- suudab iseseisvalt kavandada ja täita õppeülesandeid;
- oskab esitada küsimusi ja leida neile vastuseid.

Suhtluspädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- oskab oma arvamust väljendada, põhjendada ja kaitsta;
- tuleb vähemalt ühes võõrkeeles toime igapäevastes lihtsamates suhtlusolukordades;
- oskab kasutada arvutit ja interneti suhtlusvahendina, on teadlik sealsetest ohtudest.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalase pädevuse kujundamise tulemusena õpilane:

- on omandanud arvutus-ja mõõtmisoskuse;
- oskab juhendamise abil kasutada loogikareegleid ülesannete lahendamisel erinevates eluvaldkondades;
- suudab kirjeldada ümbritsevat maailma kasutades loodusteaduslikke mudeleid;
- oskab kasutada arvutit ja interneti kui töövahendit.

Ettevõtlikkuspädevuse kujundamise tulemusena õpilane:

- oskab oma tegevust kavandada, rakendada ja korrigeerida;
- omab üldist ettekujutust töömaailmast;
- vastutab võetud kohustuste täitmise eest;

- julgeb esitada oma ideid ja väljendada oma eriarvamust.

4.4. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused II kooliastmes

II kooliastmes keskendutakse

- õpimotivatsiooni hoidmisele ja tõstmisele, seostades õpitut praktikaga ning võimaldades õpilastel teha valikuid, langetada otsuseid ja oma otsuste eest vastutada;
- huvitegevuse võimaluste pakkumisele;
- õpilaste erivõimete ja huvide äratundmisele ning arendamisele;
- õpiraskustega õpilastele tugisüsteemide ja õpiabi pakkumisele.

4.5. III kooliastme pädevused

Kultuuri- ja väärtuspädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- tunneb üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires;
- tunneb ja austab oma keelt ja kultuuri, omab ettekujutust ja teadmisi maailma eri rahvaste kultuuridest, suhtub teisest rahvusest inimestesse eelarvamuste vabalt ja lugupidavalt.

Õpipädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- on teadmishimuline, oskab õppida;
- suudab väljendada ennast loominguiliselt, peab lugu kunstist ja kultuuripärandist;
- mõtleb süsteemselt, loovalt ja kriitiliselt, on avatud enesearendamisele;
- oskab püstitada küsimusi ja leida neile vastuseid.

Sotsiaalse pädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- oskab leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;
- suudab lahendada suhtlemisprobleeme;
- oskab teha koostööd erinevates rühmades;
- mõtleb loovalt, süsteemselt ja kriitiliselt, on avatus enesearendamisele.

Enesemääratluspädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- on aktiivne ja vastutustundlik kodanik, kes on huvitatud oma kooli, kodukoha ja riigi demokraatlikust arengust;
- mõistab inimese ja keskkonna seoseid, suhtub vastutustundlikult elukeskkonda ning

elab ja tegutseb loodust ja keskkonda säästes;

- suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi;
- seab endale eesmärged ja tegutseb nende nimel, juhib ja korrigeerib oma käitumist ning võtab endale vastutuse oma tegude eest;
- väärtustab tervislikke eluviise, on teadlik tervist kahjustavatest teguritest ja sõltuvusainete ohtlikkusest, on füüsiliselt aktiivne.

Suhtluspädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- suudab end olukorda ja suhtluspartnereid arvestades kõnes ja kirjas selgelt ja asjakohaselt väljendada, mõista ja tõlgendada erinevaid tekste, tunneb ja järgib õigekirjareegleid;
- valdab vähemalt üht võõrkeelt tasemel, mis võimaldab igapäevastes olukordades suhelda kirjalikult ja suuliselt ning lugeda ja mõista eakohaseid võõrkeelseid tekste.

Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalase pädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- suudab lahendada igapäevaelu erinevates valdkondades tekkivaid küsimusi, mis nõuavad matemaatiliste mõttemetodite (loogika, ruumiline mõtlemine) ja mudelite kasutamist;
- oskab esitada loodusteaduslikke küsimusi, nende üle arutleda, esitada teaduslikke seisukohti ja teha tõendusmaterjali põhjal järeldusi;
- suudab tehnikamaailmas toime tulla ning tuttavat tehnikat eesmärgipäraselt ja võimalikult ohutult kasutada.

Ettevõtlikkuspädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- on ettevõtlik, usub iseendasse, kujundab oma ideaale;
- oskab leida edasiõppimisvõimalusi, kasutades vajaduse korral asjakohast nõu;
- omab algatusvõimet ja võtab vastutuse oma tegude eest.

Digipädevuse kujundamise tulemusena õpilane

- kasutab uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvast ühiskonnast nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukonnades suheldes;
- leiab ja säilitab digivahendite abil infot ning hindab selle asjakohasust ja usaldusväärsust;
- osaleb digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel;

- kasutab probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhtleb ja teeb koostööd erinevates digikeskkondades;
- on teadlik digikeskkonna ohtudest ning oskab kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti;
- järgib digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

4.6. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused III kooliastmes

III kooliastmes on õppe ja kasvatuse põhitähtsuseks aidata õpilastel kujuneda vastutustundlikeks ühiskonnaliikmeteks, kes igapäevaelus iseseisvalt toime tulevad ning suudavad oma huvidele ja võimetele vastavat õpiteed valida.

Kolmandas kooliastmes keskendutakse:

- õpimotivatsiooni hoidmisele;
- õpilaste erivõimete ja huvide arendamisele;
- erinevate õpistrateegiate teadvustatud kasutamisele;
- pikemaajaliste õppeülesannete (sealhulgas uurimuslike õppeülesannete) planeerimisele,
- eesmärkide püstitamisele ja oma tulemuste hindamisele;
- õppesisu ja omandatavate oskuste seostamisele igapäevaeluga ning nende rakendatavuse tutvustamisele tulevases tööelus ja jätkuõpingutes;
- õpilaste toetamisele nende edasiste õpingute ja kutsevalikute tegemisel.

4.7. Gümnaasiumiastme õpilastes kujundatavad üldpädevused

Väärtuspädevus

- suutlikkus hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalinormide seisukohast;
- tajuda ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegse kultuuri sündmustega,
- väärtustada loomingut ja kujundada ilumeelt.

Sotsiaalne pädevus

- suutlikkus ennast teostada, toimida teadliku ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut;

- teada ning järgida ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja norme ning erinevate keskkondade reegleid;
- teha erinevates situatsioonides koostööd teiste inimestega;
- aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel.

Enesemääratluspädevus

- suutlikkus mõista ja hinnata iseennast, oma nõrku ja tugevaid külgi;
- järgida tervislike eluviise;
- leida lahendusi iseendaga, oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvatele ning inimsuhetes tekkivatele probleemidele.

Õpipädevus

- suutlikkus organiseerida õppekeskkonda ja hankida õppimiseks vajaminevat teavet;
- planeerida õppimist ning seda plaani järgida;
- kasutada õpitud, sealhulgas õpioskusi ja strateegiaid, erinevates kontekstides ning probleeme lahendades;
- analüüsida enda teadmisi ja oskusi, tugevusi ja nõrkusi ning selle põhjal edasiõppimise vajadust.

Suhtluspädevus

- suutlikkus ennast selgelt ja asjakohaselt väljendada, arvestades olukordi ja suhtluspartnereid, oma seisukohti esitada ja põhjendada;
- lugeda ning mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust;
- kirjutada eri liiki tekste, kasutades kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili;
- väärtustada õigekeelsust ning väljendusrikast keelt.

Matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus

- suutlikkus kasutada matemaatikale ja loodusteadustele omast keelt, sümboleid, meetodeid ja mudeleid, lahendades erinevaid ülesandeid kõigis elu- ja tegevusvaldkondades;
- mõista loodusteaduste ja tehnoloogia tähtsust ning mõju igapäevaelule, loodusele ja ühiskonnale;
- mõista teaduse ja tehnoloogiaga seotud piiranguid ja riske;
- teha tõenduspõhiseid otsuseid erinevates eluvaldkondades;
- kasutada uusi tehnoloogiaid loovalt ja uuendusmeelselt.

Ettevõtlikkuspädevus

- suutlikkus ideid luua ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades;
- näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi;
- seada eesmärke ja neid ellu viia;
- korraldada ühistegevusi, näidata initsiatiivi ja vastutada tulemuste eest;
- reageerida paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske.

Digipädevus

- suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvast ühiskonnas nii õppides, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes;
- leida ja säilitada digivahenditega infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust;
- osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomises ja kasutamises;
- kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades;
- olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti;
- järgida digikeskkonnas samu moraalilisi ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

4.7. Läbivate teemade õppe realiseerumine

- Õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärke;
- Aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlelused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoollisi projekte. Näiteks erinevad ainetenädalad – võõrkeelte-, matemaatika-, emakeelenädal, loodusainete nädal, spordipäev, loodusklassipäev, Anija valla koolide ühisõppenädal jne
- Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- Valikainete valikul, mille on teinud kool põhikoolis ja mis toetavad läbivate teemade taotlusi;

- Korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälisest õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.
- Õppe korralduses, lõimitud aineõppes, aineülestes, klassidevahelistes ja ülekoolilistes projektides ja erinevate huvigruppide koostöös. Suuremateks projektideks ja ettevõtmisteks on õpetajate päev, jõulupeo ja kevadballi korraldamine, mille korraldus on jaotatud klasside vahel.

4.8. Läbivate teemade ja lõimingu käsitlemise põhimõtted

„Elukestev õpe ja karjääri kujundamine“ – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid kutsevalikuid. Valdkond on lõimitud erinevatesse ainetundidesse kõikides kooliastmetes. Eraldi käsitletakse karjääri planeerimist klassijuhatajatundides, 9. - 12. klasside karjäärikonverentsil „KARJE“ ja 9. ja 11. klassis karjääriõpetuse tunnis.

„Keskkond ja jätkusuutlik areng“ – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustab jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele. Valdkond on lõimitud erinevatesse ainetundidesse, kulmineerudes ülekooliliste sündmustega kooliastmeti. Õpilased osalevad mitmesugustes keskkonnaprogrammides, rändnäituste kasutamise, Loodusklassipäev, loodusainete teemapäevad.

„Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus“ – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele. Õpilaste kodanikualgatus ja ettevõtlikkus kujundatakse heategevuslike ettevõtmiste kaudu –temaatilised laadad, heategevusliku suunaga üritused, muud ainevälised tegevused. Õpilased on kaasatud Anija valla Noortekogu tegevustes.

„Kultuuriline identiteet“ – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate

eripärast ning kes väärtustab oma kultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis. Õpilaste kultuurilist identiteeditunnetust arendatakse läbi rahvuslike tähtpäevade, emakeelepäeva, vabariigi aastapäeva tähistamise. Süvitsi toimub huvi arendamine rahvuskultuuri vastu rahvatantsus ja koorides. Toimuvad õpilaste loov- ja uurimistöde kaitsmiskonverentsid. Õpilased osalevad laulu- ja tantsupidudel, esinevad Anija valla sündmustel. Iga viie aasta tagant ilmub koolialmanahh „Mõttelend“.

„Teabekeskond ja meediakasutus“ – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaks võetud kommunikatsioonieetika järgi. Õpilastega arutletakse meedias kajastatud päevakajalistel teemadel. Koolis tegutseb meediaring, kooliraadio. Õpilased omandavad kogemuse eetilise käitumisest kommunikatsioonikeskkondades (veebikeskkonnad, koolileht).

„Tehnoloogia ja innovatsioon“ – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas. Kasutatakse mobiilset- ja statsionaarset arvutiklassi, 3D-printerit, internetipõhiseid õpikeskkondi.

„Tervis ja ohutus“ – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele. Valdakond on lõimitud erinevatesse ainetundidesse kõikides kooliastmetes. Koolis toimuvate tegevuste kavandamisel ja elluviimisel lähtutakse tervist toetavatest põhimõtetest. Koolis tegutseb TORE ring. Õpetajad kasutavad ainetundides õppemeetodit VEPA. Kool on liitunud Liikuma Kutsuva Kooliga. Osaletakse erinevates õppeprogrammides.

„Väärtused ja kõlblus“ – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires. Väärtuste ja kõlbluse kujundamine on lõimitud ainetundidesse kõikides kooliastmetes. Koolil on igaks õppeaastaks väärtust kandev juhtmõte, mille alusel on planeeritud õppeaasta eesmärgid ja läbivad tegevused. Iga koolitöötaja on oma isikliku eeskujuga väärtuste ja kõlbluse kandja.

4.9. Õppimist ja kasvamist toetavad tegevused

Teemaõpetuse kaudu toimub ainetevaheline lõimumine. Ainekavad ja õppematerjalid on üles ehitatud kalendaarsel printsiibil, toetudes kalendritähtpäevadele, muutustele looduses ja sündmustele koolielus. Kinnitatud sündmused ja ettevõtmised kajastuvad kooli üldtööplaanis (aasta kalendris).

Kehra Gümnaasium lähtub ülekoolliliste ning koolidevaheliste projektide ja sündmuste kavandamisel kooli traditsioonidest ja läbivatest teemadest, olles samas avatud uuendustele. Erinevad projektid ja sündmused toetavad üldpädevuste saavutamist. Ülekoollilised ja koolidevahelised projektid, klasside õppekäigud kavandatakse üldjuhul enne õppeaasta algust ja lähtuvad printsiibist lähemalt – kaugemale.

Õppekäikude korraldajateks ja läbiviijateks on klassijuhatajad ning aineõpetajad, kes organiseerivad ühe klassi või paralleelklasside ühiseid õppekäike. I - III kooliastme ja gümnaasiumi õppekäigud:

- 1. - 2. klass – oma kodukoht (Kehra linna, Anija valla asutused, kohaliku kultuuri ja ajaloo seotud paigad);
- 3. - 6. klass – Tallinn ja Harjumaa (muuseumid, maastikukaitsealad, karstialad jm loodusprogrammid);
- 7. - 9. klass – sihtkohad üle Eesti (loodusprogrammid, erinevad muuseumid, näit. ajaloo- kirjandus-, kunsti-, tervishoiu-, spordimuuseumid, lennusadam, botaanikaaiad jms);
- 10. - 12. klass – sihtkohad üle Eesti.

Ülekoollilised ja koolidevahelised projektid, klasside õppekäigud on kooskõlas Kehra Gümnaasiumi õppekava õppe ja kasvatuses sisuga. Ainevaldkond või õpilasesindus teeb ettepanekud kooli juhtkonnale ülekoolliliste ja koolidevaheliste projektide, klasside õppekäikude, uute projektide algatamise ja ka olemasolevate projektide jätkamise kohta.

5. LOOVTÖÖDE JA UURIMISTÖÖDE KOOSTAMISE KOOSTAMISE KORD

5.1. Loovtööde koostamise kord III kooliastmes

5.1.1. Õppekava rakendumist ja õpilase arengut toetab põhikooli III kooliastmes teostatav loovtöö.

5.1.2. 8. klassis korraldab kool läbivatest teemadest lähtuva ja/või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline.

5.1.3. Teemaatilised rõhuasetused teema valikul lähtuvad põhimõttest, et töö tegemine ja selle esitlemine peaks tegijale pakkuma eduelamust. Loovtöö sooritamise on põhikooli lõpetamise üheks eelduseks.

5.1.4. Loovtööde tegemist ja sooritamist koordineerib vanema kooliosa õppejuht. 8. klassi klassijuhatajad koostöös lastevanematega juhendavad töö sooritamist. Kirjaliku töö vormistamisel on abiks informaatika õpetaja.

5.1.5. Õpilane esitab kirjalikult oma loovtöö kirjelduse ja annab selle kohta suuliselt loovtööde hindamise komisjonile selgitusi, kasutades ilmestamiseks slaidiesitlust.

5.1.6. Loovtöö koostamise ja hindamise põhimõtted on kirjas dokumendis “Loovtöö koostamise ja hindamise korraldus Kehra Gümnaasiumis”. Loovtöö sooritus kantakse põhikooli lõputunnistusele.

5.2. Uurimistöö või praktilise töö korraldus gümnaasiumiastmes

5.2.1. Gümnaasiumi lõpetamiseks koostavad õpilased uurimis- või praktilise töö. Töö teema ja vormi valivad õpilased oma huvidest ja võimetest lähtuvalt.

5.2.2. Uurimis- või praktiliste tööde koostamise korraldust juhib, viib läbi seireid ja korraldab uurimistööde hindamist vanema kooliosa õppejuht. Uurimistööde juhendajad on Kehra Gümnaasiumi töötajad. Kirjaliku osa vormistamisel on abiks informaatika õpetaja.

5.2.3. Uurimistöö koostamise ja hindamise põhimõtted on kirjas “Kirjalike tööde vormistamise juhend Kehra Gümnaasiumis”. Uurimistöö sooritus kantakse gümnaasiumi lõputunnistusele.

6. HINDAMISE KORRALDUS

6.1. Üldosa

6.1.1. Kehra Gümnaasiumi õpilase hindamise, sellest teavitamise, hinnete ja hinnangute vaidlustamise, järgmise klassi üleviimise, täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmise, koolist väljaarvamise ja kooli lõpetamise kord lähtub põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest, põhikooli riiklikust õppekavast, kooli õppekavast, kodukorrast ja põhikirjast.

6.2. Hindamise eesmärk on

6.2.1. suunata õpilasi kujunema enastjuhtivaks õppijaks;

6.2.2. anda tagasisidet õpilase õpiedukuse ja õpilase arengu kohta;

6.2.3. suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, toetada edasise haridustee valikut;

6.2.4. innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;

6.2.5. suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;

6.2.6. anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning põhikooli või gümnaasiumi lõpetamiseks.

6.2.7. on suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorra nõudeid;

6.2.8. motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid;

6.2.9. arendada õpilase eneseanalüüsi oskust.

6.3. Hindamise põhimõtted

6.3.1. Õpilane saab õpetajalt, kaaslastelt või enesehinnangu abil suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet tema ainealaste teadmiste ja oskuste kohta.

6.3.2. Kooli ja kodu vaheliseks esmaseks kontaktisikuks on klassijuhataja.

6.3.4. Käitumise eneseanalüüsi põhimõtteid ja korda tutvustab õpilastele klassijuhataja õppeaasta

alguses.

6.3.5. Aineõpetaja tutvustab ainekaarti, sh hindamise põhimõtteid õppeaasta, poolaasta, perioodi või kursuse esimeses tunnis.

6.3.6. Õpilasel ja õpilase vanemal või eestkostjal on õigus saada teavet hindamise korrast, õpilase hinnetest ja hinnangutest aineõpetajatelt ja klassijuhatajalt; teavet edastatakse lastevanemate üldkoosolekul, klassi lastevanemate koosolekul, Stuumiumis (edaspidi e-päevik) ja vajadusel ka individuaalselt.

6.3.7. Hinnetest teavitamine toimub e-päeviku ja/või õpilaspäeviku ning klassitunnistuse kaudu. Tunnistused on kättesaadavad e-päevikus. Põhikoolis väljastatakse klassitunnistus paber kandjal õppeaasta lõpus.

6.3.8. Aineõpetaja kannab e-päeviku elektroonsesse klassipäevikusse vastava aine tunnid, õpiülesanded, hinded, tähised jm tundidega seonduva info; kirjalike tööde hindest teavitatakse õpilasi e-päeviku vahendusel 5 tööpäeva jooksul pärast töö sooritamist.

6.3.9. Klassijuhataja teavitab põhikooliõpilase vanemat võimalikest õppeainete mitterahuldavatest tulemustest (alla 50%) hiljemalt kaks nädalat enne perioodi lõppu.

6.3.10. Klassijuhataja ja aineõpetaja teavitavad õpilast õppeainetest, mille lõputunnistusele kantav kokkuvõttev hinne pannakse välja enne põhikooli või gümnaasiumi lõpuklassi jõudmist, samuti nende hinnete parandamise võimalustest.

6.3.11. Klassijuhataja kannab õpilase e-päeviku õpilasraamatusse õpilase kohta käivad otsused ja käskkirjad, käitumise ja hoolsuse hinded, samuti klassist klassi üleviimise, kooli lõpetamise ning õpilase tunnustamise kohta. Koolist väljaarvamise kannab õpilasraamatusse kooli õppesekretär.

6.4. Teadmiste ja oskuste hindamine

6.4.1. Õpilase teadmisi ja oskusi hinnatakse suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust kooli õppekavas, sh ainekavades, esitatud nõuetele.

6.4.2. Spetsiifiliste osaoskuste hindamisel lähtub vastava aine õpetaja ainekavas määratletud hindamise põhimõtetest. Õpilase ainealaste teadmiste ja oskuste (sh vilumuste) hindamisel

võrreldakse neid õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega.

6.4.3. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppeprotsessi jooksul (protsessihindamine) kui ka õppeteema (tulemushindamine) lõppedes.

6.4.4. Protsessihindamisel võtab õpetaja arvesse õpilase arengut ja võimeid, tal on õppeprotsessis kujundav ning tagasisidet andev roll, üldjuhul järele vastamisele ei kuulu.

6.4.5. Erinevatest protsessihinnetest on õpetajal õigus kujundada üks ulatusliku töö hindegas võrdne hinne. Siia alla kuulub suuline küsitlus, kirjalik töö, praktiline töö, kodutöö, aktiivsus ja töö tunnis, vihikuhinne.

6.4.6. Tulemushindamine annab õpilasele ja õpetajale ülevaate teema õpitulemustest kui tervikust, võrdlusvõimaluse õppekavas olevaga ning võimaluse põhjalikumaks analüüsiks ning töö edasiseks planeerimiseks. Siia alla kuuluvad kontrolltöö, test, arvestus, uurimus, referaat, loovtöö, projekt, praktiline töö.

6.4.7. Õpitulemuste omandamist kontrollivate ulatuslike tööde (edaspidi kontrolltööde) aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste õppeainete õpetajate ja õpilastega nii, et klassil ei oleks ühes õppepäevas rohkem kui üks kontrolltöö ja ühes õppenädalas rohkem kui kolm kontrolltööd.

6.4.8. Kontrolltööde toimumist kajastatakse e-päeviku kontrolltööde plaanis hiljemalt üks nädal enne töö toimumist. Õpetaja, kes esimesena fikseeris e-päevikus oma õppeaines kontrolltöö, saab õiguse selle läbiviimiseks.

6.4.9. Kokkuvõtva hindeks on põhikoolis aine õppeperioodi- ja aastahinne, gümnaasiumis kursuse- ja kooliastmehinne.

6.4.10. Poolaasta ja kursusehinded hinded pannakse välja poolaasta/kursuse viimasel päeval (erisused kooskõlastatakse õppejuhiga).

6.4.11. 1. - 4. klassi õpilase teadmisi, oskusi, käitumist ja hoolsust hinnatakse poolaasta lõpus sõnaliste hinnangutega. Esile tuuakse õpilase edusammud ning arendamist vajavad oskused ja puudused.

6.4.12. 5. - 9. klassi õpilase teadmisi, oskusi hinnatakse protsenthindamisega 0% - 100%

vahemikus. 5. - 9. klassi õpilaste aastahinded kujunevad poolaasta hinnete kokkuvõttena. Õpilase koolist lahkumisel või põhikooli lõpetamisel teisendatakse protsent vastavalt riiklikule hindamisjuhendi järgi hindeks:

0% - 19% on hinne 1; 20% - 49% on hinne 2; 50% - 74% on hinne 3; 75% - 89% on hinne 4 ja 90% - 100% on hinne 5.

6.4.13. Oskusainetes 5. - 6. klassis (muusika, kehaline kasvatus, tehnoloogia, käsitöö ja kodundus, kunst) hinnatakse õpilasi poolaastas tulemusega kas arvestatud (AR) või mittearvestatud (MA).

6.4.14. Gümnaasiumis kasutatakse hindamist kõikide õppekavas ettenähtud õppeainete puhul, v.a. valikkursustel, kus võib hinnata „arvestatud“ või „mittearvestatud“, vastav info on valikainete ainekavas.

6.4.15. Õppeaine nõutavad teadmised ja oskused on määratletud kooli õppekava vastava aine ainekavas, mis on elektroonsed, ning millega on võimalus tutvuda kooli kodulehel.

6.4.16. Õppeperioodi või kursuse algul teeb iga õppeaine õpetaja õpilastele teatavaks õppeaine nõutavad teadmised ja oskused, nende hindamise tingimused ja vormi,

6.4.17. Positiivse kursusehinde saamiseks gümnaasiumis peab õpilane 35-tunnise kursuse korral osalema vähemalt 20 tundi õppetöös. Kui ühest kursusest on puudunud rohkem kui 15 tundi (hoolimata puudumise põhjustest), siis tuleb õpilasel sooritada arvestustöö vastava kursuse ainekavas nõutud teadmiste ja oskuste kohta.

6.4.18. Valikkursuse hindeid ei parandata. Kui kursus ei ole läbitud, siis õpilane peab valima uue valikkursuse.

6.4.19. Kui õpilane ei ole sooritanud või esitanud kontrollitavat tööd õpetaja poolt antud tähtjaks, siis kantakse e-päevikusse tähis «T» (ka õpilase koolist puudumise korral), et teavitada õpilast tegemata või esitamata tööst.

6.4.20. Kui suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud alla 50% või on hinne jäänud välja panemata (e-päevikus tähis «T»), antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks vastavalt järelevastamise ja järeltööde sooritamise korraldusele;

6.4.21. Kui õpilane on puudunud, siis sooritab ta ette nähtud kontrollitava töö kokkuleppel õpetajaga vastavalt järelevastamise ja järeltööde sooritamise korraldusele;

6.4.22. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine õpilase poolt, hinnatakse vastavat suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust hindega «0%».

6.5. Kokkuvõttev hindamine ja täiendav õppetöö

6.5.1. Kokkuvõttev hinne on õppeaine õppeperioodi-, kursuse-, aasta- või kooliastmehinne.

6.5.2. Kokkuvõtva hindamisena mõistetakse ka teadmiste ja oskuste tõendamist juhul, kui kool arvestab kooli õppekava välist õppimist või tegevust koolis õpetatava osana.

6.5.3. Täiendav õppetöö on õppetöö, mis määratakse õppeperioodi või kursuse jooksul omandamata jäänud õppekavaga nõutavate teadmiste ja oskuste omandamise toetamiseks.

6.5.4. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu.

6.5.5. Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse õppeaine aasta-, kursuse- või kooliastmehinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.

6.6. Kokkuvõttev hindamine ja täiendav õppetöö põhikoolis

6.6.1. 1. – 4. klassis hinnatakse õpilase õpitulemusi vastavas õppeaines poolaasta hinnangutega, 5. – 9. klassis hinnatakse õpilase õpitulemusi vastavas õppeaines kokkuvõtvalt poolaasta- ja aastahindega.

6.6.2. Kõigis õppeainetes pannakse poolaasta hinne välja poolaasta lõpul antud õppeperioodi jooksul saadud hinnete alusel.

6.6.3. Aastahinne pannakse välja antud õppeaasta jooksul saadud poolaasta hinnete alusel.

6.6.4. Õpilasele, kellele on jäetud poolaastahinne välja panemata, märgitakse e-päevikusse detailsed kommentaarid hinde saamise kohta. Kui õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, arvestatakse aastahinde väljapanekul, et õpilase vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavad hindetele "0%"

6.6.5. Klassijuhataja jälgib õppeperioodi kestel õpilaste edasijõudmist ja kutsub vajadusel kokku ümarlauda mitterahuldava õpijõudlusega õpilas(t)e õpiprobleemide arutamiseks. Klassijuhataja kaasab ümarlauda õpilas(t)e aineõpetajad, õpilas(t)e vanemad, tugispetsialistid, vajadusel kooli juhtkonna liikmed.

6.6.6. Põhikooli õpilasele, kelle poolaasta kokkuvõttev hinne on alla 50%, määratakse järgnevas perioodiks individuaalne õppekava või muu tugimeede (konsultatsioonid, logopeediline abi, vestlus, ümarlaud, õpiabirühm jne).

6.6.7. 1. – 3. kooliastme õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt poolaastahinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne alla 50% või anda samaväärne sõnaline hinnang. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeaasta lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast viimase õppeperioodi lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades selle tulemusi.

6.6.8. 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja vastavalt põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud korraldusele, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.

6.7. Kokkuvõttev hindamine ja täiendav õppetöö gümnaasiumis

6.7.1. 10. – 12. klassis hinnatakse õpilase õpitulemusi vastavas õppeaines kokkuvõtvalt kursusehindega, mis pannakse välja kursuse jooksul saadud hinnete alusel.

6.7.2. Kursus maht on 35 õppetundi.

6.7.3. Valikkursuste hindamisel võib kasutada hinnanguid «arvestatud», e-päevikus tähis «AR», ja «mittearvestatud», e-päevikus tähis «MA». Vastav hindamine on fikseeritud vastava õppeaine ainekavas.

6.7.4. Kooliastmehinne pannakse välja õppeaine 10. – 12. klassi kursuse- ja üleminekueksami-hinnete alusel antud aine õppekava läbimise lõpul.

6.7.5. Õpilane võib taotleda, et tema õppekavavälist õppimist või tegevust arvestatakse valikkursusena.

6.7.6. Õpilasele, kes on saanud kursusehindeks hinde alla 50% või hinne on välja panemata (tähis «T»), antakse võimalus järelevastamiseks õppeaasta jooksul pärast kursuse lõppu vastavalt järelevastamise ja järeltööde sooritamise korraldusele.

6.7.7. Gümnaasiumiõpilane võidakse jätta täiendavale õppetööle juhul, kui ta on kuni kahe õppeaines saanud kursusehinde alla 50% või kui üleminekueksami/õpilasuurimuse/praktilise töö hinne on alla 50%.

6.7.8. Gümnaasium loetakse lõpetatuks, kui kõik kursusehinded, üleminekueksamite ja koolieksamite hinded on üle 50%. Peale riigieksamite tulemuslikku sooritamist väljastab kool lõputunnistuse gümnaasiumi lõpetamise kohta.

6.8. Üleminekueksamid

6.8.1. 10. klassi õpilastele korraldab kool õppeaasta lõpul üleminekueksami.

6.8.2. 10. klassi üleminekueksami hinne võrdsustatakse valitud eksamiaine kursusehindegaga ning seda arvestatakse kooliastmehinde väljapanekul. Üleminekueksami järeleksamit saavad õpilased sooritada täiendava õppetöö ajal. Positiivse soorituse korral loetakse kehtivaks järeleksami hinne.

6.9. Individuaalse õppekava rakendamine

6.9.1 Individuaalne õppekava koostatakse õpilasele, kelle eriline andekus ja / või õpi- ja käitumiskeskkonnad, terviserikked, puuded ja pikemaajaline õpikeskkonnast eemal viibimine põhjustab olulisi raskusi töötada oma klassikaaslastega samal ajal, samas ruumis või vastavale klassile koostatud töökava alusel.

6.9.2 Õpilast, kes õpib individuaalse õppekava alusel, hinnatakse vastavalt individuaalse õppekava lepingus sõlmitud kokkuleppele, mida õpetaja rakendab oma töökavas. Individuaalse õppekava alusel õppiva õpilase tunnistusele vastavat märget ei tehta.

6.10. Järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord

6.10.1. Õpilasele antakse võimalus järelevastamiseks ja järeltöö sooritamiseks, aineõpetaja määrab järele vastamisele kuuluva materjali ja viisi ning lepib õpilasega kokku aja. Järele vastamine peab toimuma 10 koolipäeva jooksul alates hinde teada saamisest.

6.10.2. Järele saab vastata materjali, milles õpilast on üldjuhul hinnatud hindega alla 50%, või on õpilane puudunud materjali hindamise perioodil ning on teavitanud puudumise põhjusest vastavalt kodukorrale.

6.10.3. Kui õpilase kontrolltöö vm vastamise viis on hinnatud hindega 0% seoses kõrvalise abi või mahakirjutamise tuvastamisega, on õpetajal õigus keelduda järelvastamise võimaluse andmisest.

6.10.4. Enne järelvastamist ja järeltööde sooritamist on õpilasel õigus saada konsultatsioone.

6.10.5. Kui kontrollitava töö tegemise või esitamise ajal koolist põhjendatult puudunud õpilane esitab või sooritab tegemata kontrollitava töö õpetajaga kokkulepitud ajal ja vormis, asendab õpetaja e-päevikus tähise «T» hindega.

6.10.6. Kui õpilane on saanud kontrollitava töö eest hinde alla 50% või töö on tegemata või esitamata (e-päevikus tähis „T“), parandab õpetaja peale järelvastamist hinde nii, et e-päevikusse jäävad mõlemad hinded (nt 20% /60%).

6.10.7. Kui õpilane ei soorita järelvastamist, siis jäetakse e-päevikusse tehtud sissekanne muutmata ning „T“ asemele kantakse sisse „0%“.

6.11. Käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtted

6.11.1. Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukord ning üldtunnustatud väärtuskasvatuse põhimõtted.

6.11.2. Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetesse: kohusetundlikkus, töökus, võimetekohane pingutamine ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.

6.11.3. Käitumise ja hoolsuse hindamisel teeb klassijuhataja koostööd kõigi tema klassis õpetavate õpetajatega ja arvestab vajadusel ka teiste koolitöötajate tähelepanekuid.

6.11.4. Vanemal on õigus saada teavet õpilase käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtete ja korra kohta. Vanemal on õigus saada teavet ka oma lapse käitumise ja hoolsuse hindamisel arvestatud oluliste nüansside kohta. Teavet annab klassijuhataja eelnevalt kokku lepitud ajal või planeeritud arenguveestlustel.

6.11.5. Põhikoolis hinnatakse õpilase käitumist ja hoolsust, hinne kantakse e-päevikusse iga

õppeperioodi lõpul.

6.11.6. Gümnaasiumis hinnatakse käitumist. Hinne kantakse e-päevikusse õppeaasta lõpul.

6.11.7. Gümnaasiumiõpilane, kes on saanud käitumishindeks mitterahuldava, võidakse õpilaste nimekirjast välja arvata.

6.11.8. Käitumist hinnatakse hinnetega «eeskujulik», «hea», «rahuldav» ja «mitterahuldav» järgnevalt:

- käitumishindega «eeskujulik» hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine ja kooli kodukorra täitmine on harjumuspärane ning kes osaleb klassi ja kooli ühistegevustes;
- käitumishindega «hea» hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid;
- käitumishindega «rahuldav» hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab üldiselt kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud korduvaid eksimusi;
- käitumishindega «mitterahuldav» hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid, ei allu kooli personali nõudmistele või ei järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme; õpilase käitumise võib hinnata «mitterahuldavaks» ka üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest koolis.

6.11.9. Hoolsust hinnatakse hinnetega «eeskujulik», «hea», «rahuldav» ja «mitterahuldav» järgnevalt:

- hoolsushindega „eeskujulik” hinnatakse õpilast, kes harjumuspäraselt suhtub õppeülesannetesse kohusetundlikult, õpib võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel töökas ja järjekindel;
- hoolsushindega „hea” hinnatakse õpilast, kes üldjuhul suhtub õppeülesannetesse kohusetundlikult, on hoolikas, püüdlid ja töökas õppeülesannete täitmisel;
- hoolsushindega „rahuldav” hinnatakse õpilast, kes pole piisavalt töökas või pidevalt järjekindel õppeülesannete täitmisel või kes õpib alla oma tegelike võimete või kellel on kooli kaasa võtmata õppetöök vajalikud õppe- ja töövahendid;

- hoolsushindega „mitterahuldav" hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt või suhtub õppeülesannetes vastutustundetult või kellel on korduvalt kooli kaasa võtmata õppetööks vajalikud õppe- ja töövahendid.

6.12. Hinde ja hinnangu vaidlustamine

6.12.1 Õpilasel või vanemal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne tööpäeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjaliku taotluse koos põhjendustega.

6.12.2 Kooli direktor teeb otsuse kuulates ära kõik osapooled ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

6.13. Õpilase järgmisesse klassi üleviimine või klassikursust kordama jätmine

6.13.1. 1. – 3. kooliastmel võib õppenõukogu põhjendatud otsusega erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama:

- kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne alla 50% või on antud samaväärne sõnaline aastahinnang.
- kui põhjendamata puudumiste tõttu on kolmes või enamas õppeaines aastahinne alla 50% või samaväärne sõnaline hinnang.
- kui täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme.

6.13.2. Õppenõukogu kaasab õpilase klassikursust kordama jätmise otsuse tegemisel õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

6.13.3. Õppenõukogu otsuses peavad olema välja toodud kaalutlused, millest tulenevalt on leitud, et õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks on otstarbekas jätta õpilane klassikursust kordama.

6.13.4. Klassikursust ei jäeta kordama põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava lihtsustatud õppe järgi õppivat õpilast.

6.13.5. Õpilase järgmisse klassi üleviimise otsustab õppenõukogu.

6.13.6. 1. – 3. kooliastmes viiakse õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, järgmisse klassi üle enne õppeperioodi lõppu.

6.13.7. Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmisse klassi üle hiljemalt 31. augustiks.

6.13.8. Kui individuaalse õppekava järgi õppivale õpilasele on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajas, ei kohaldata klassi lõpetamise tähtajaks 31. augusti.

6.13.9. Gümnaasiumiõpilane viiakse üle järgmisesse klassi, kui õppeainetes, sealhulgas ka üleminekueksam, on õppeaasta jooksul kursusehinnetena pandud välja vähemalt 50% .

6.13.10. Gümnaasiumiõpilane, kellele on määratud täiendav õppetöö, viiakse peale täiendava õppetöö sooritamist üle järgmisesse klassi hiljemalt 31. augustiks.

6.13.11. Gümnaasiumiõpilast ei jäeta klassikursust kordama, välja arvatud erandjuhtumid: pikaajaline haigus, erakordne õpilast vaimselt traumeeriv sündmus.

7. ÕPILASTE, SH HARIDUSLIKU ERIVAJADUSEGA ÕPILASTE, ARENGU JA ÕPPIMISE TOETAMISE PÕHIMÕTTED

7.1. Kooli tugisüsteemi eesmärgiks on luua koolis võimalused, et kõik õpilased saavutaksid õppekavaga kehtestatud õpitulemused, omandaksid eluks vajalikud pädevused ning kooli õpi- ja kasvukeskkond toetaks nende arengut.

7.2. Direktor määrab kooli haridusliku erivajadusega (edaspidi HEV) õpilase õppe koordineerija (edaspidi HEV koordinaator), kelle ülesandeks on HEV õpilase õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamine tugispetsialistide, andekate õpilaste juhendajate ja õpetajate vahel.

7.3. HEV õpilaste andmed kannab Eesti Hariduse Infosüsteemi (edaspidi EHIS) HEV-koordinaator direktori käskkirja või õppenõukogu otsuse alusel.

7.4. Kool tagab õpilasele tasuta vähemalt logopeedi, sotsiaalpedagoogi või psühholoogi teenuse.

7.5. Haridusliku erivajadusega (edaspidi HEV) õpilane on õpilane, kellel on:

- õpiraskused;
- eriline andekus;
- käitumisprobleemi;
- pikemajaline koolist eemal viibimine;
- ebapiisav kooli õppekeele valdamine;
- tervislikud põhjused.

7.6. HEV õpilasele võib teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, protsessis, kestuses, koormuses, keskkonnas, taotletavates õpitulemustes või õpetaja poolt klassiga töötamiseks koostatud töökavas.

7.7. Haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel kasutatakse pedagoogilis-psühholoogilist hindamist, õpilast ja tema kasvukeskkonda puudutava lisateabe koondamist, õpilase meditsiinilisi ja kõneuringuid, õpilase käitumise korduvat ja täpsemat vaatlust erinevates tingimustes, vaatluse tulemused dokumenteeritakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil (edaspidi IAK).

7.8. Andekat õpilast märkavad aineõpetajad (ainealane andekus), ringide juhendajad (erivõimed) ja klassijuhatajad (sotsiaalne andekus). Andekate erivõimete arengut toetavad aineriingid,

spordiringid ja –klubid, laulukoorid ja –ansamblid jm. Ainealasel juhendavad aineõpetajad õpilasi valmistumisel aineolümpiaadideks, konkurssideks, võistlusteks.

7.9. Koolis on õpilase arengu toetamiseks järgmised võimalused:

- õpiabi konsultatsioonides;
- kohustuslikud konsultatsioonid;
- õpiabiplaani koostamine;
- individuaalse õppekava koostamine ja rakendamine;
- logopeedilise abi osutamine õpiabirühmas;
- ajutiste õpiraskustega õpilaste osalemine õpiabirühma töös;
- eesti keele lisaõpe;
- õppimine väikeklassis;
- koduõppe rakendamine tervislikel põhjustel või vanema taotlusel;
- ühe õpilase õpetamisele keskendatud õpe;
- õppimine lihtsustatud riikliku õppekava alusel;
- õpiabi pikapäevarühmas;
- täiendava õppetöö korraldamine;
- arenguestlused;
- probleemvestlused;
- järeltööd;
- käitumise tugikava koostamine;
- täiendav juhendamine valmistumisel aineolümpiaadideks, konkurssideks, võistlusteks;
- tugispetsialisti poole suunamine/pöördumine;
- tasemegrupid (temporühmad);
- abiõpetaja klassis;
- osalemine ringide töös;
- õpilasesindus;
- TORE;
- VEPA.

7.10. Pikapäevarühma tegevus toetab õpilaste õpioskuste kujunemist, võimaldab saada abi koduste õpiülesannete täitmisel, aitab sisustada õpilaste õppetööst vaba aega ja tagab järelevalve. Õpilase pikapäevarühma vastuvõtmine toimub lapsevanema avalduse alusel. Õpilase

pikapäevarühma nimekirja ja sealt väljaarvamine toimub direktori käskkirja alusel.

7.11. Tugisüsteemi tulemusliku toimimise tagab tugispetsialistide koostöö aineõpetajate, klassijuhatajate, pikapäevarühma õpetajate ja õppejuhi ning lapsevanematega. Tugi- ja mõjutusmeetmete rakendamise tulemuslikkuse hindamiseks kirjeldavad kõik meetme rakendamisel osalenud õpetajad ja tugispetsialistid vähemalt kord õppeaastas HEV õpilase arengut, toimetulekut ja soovitusi.

8. LIHTSUSTATUD ÕPPEKAVA

8.1 Üldosa

Õppekava koostamisel on lähtutud põhikooli riiklikust õppekavast, lihtsustatud riikliku õppekava lihtsustatud õppe õppekavadest, kollektiivi kokkuleppest kooli eripära kohta, arvestades piirkondlikke vajadusi, lastevanemate ja õpilaste soove ning vaimseid ja materiaalseid ressursse.

8.2 Õppekeskkond

Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks elukestvaks õppijaks, kannab õppekava alusväärtusi ja kooli vaimsust ning säilitab ja arendab paikkonna ja koolipere traditsioone ning omanäolisust. Vaimse ja sotsiaalse õppekeskkonna kujundamist toetavad kooli eeskirjad, statuudid, kodukord, nende järgimine ning kokkulepitud reeglitest kinnipidamine.

8.3. Õpilased, kellele rakendatakse lihtsustatud õppekava

Õpilased, kellele rakendatakse lihtsustatud õppekava on intellektipuudega õpilased, kes nõustamiskomisjoni soovitusel ja vanema nõusolekul õpivad lihtsustatud õppekava alusel. Lihtsustatud õpet rakendatakse kerge intellektipuudega õpilastele.

8.4. Õppe- ja kasvatusesmärgid

Lihtsustatud õppe põhiülesanne on suunata kerge intellektipuudega õpilase arengut ja aidata kujuneda isiksusel, kes tuleb eluga toime võimalikult iseseisvalt, teeb võimetekohast tööd, määratleb end oma rahva liikmena ja riigi kodanikuna.

Lihtsustatud õppele kohaldatakse põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud õppe- ja kasvatusesmäärke ning pädevusi, arvestades järgmisi rõhuasetusi:

- õpilane peab lugu iseendast, kodust ja perekonnast, suudab majandada ennast ja oma perekonda;
- õpilane armastab kodumaad;
- õpilane teadvustab ennast ja kaasinimesi ning nende erinevusi, oma ja teiste rahvaste kultuurilisi erinevusi;
- õpilane tunneb ja järgib võimetekohaselt õigusnorme ja demokraatia põhimõtteid;

- õpilane hoidub eetilisel valedest ahvatlustest ja ettepanekutest;
- õpilane tunneb terveid eluviise ning püüab neid järgida;
- õpilane teab loodushoiu peamisi seisukohti ja püüab tegutseda keskkonda säästes;
- õpilane eesmärgistab, kavandab ja hindab oma igapäevast tegevust;
- õpilane oskab tuttavates situatsioonides valida, nõu küsida, otsustada ja vastutust kanda;
- õpilane on valmis koostööks;
- õpilane osaleb võimetele vastavas täiendusõppes;
- õpilane mõistab lihtsat teavet, oskab teavet hankida (sh Internetist);
- õpilane valdab järgmisi elementaarskusi: vaatlemine, kuulamine ja kõne mõistmine, kõnelemine; lugemine, kirjutamine, arvutamine;
- õpilane mõistab töö vajalikkust, valdab baasoskusi, suudab tööaja jooksul alluda töödistsipliinile, on valmis endale otsima sobivat tööd;
- õpilane omab kujutlust maailmast kui tervikust.

8.5. Õppe- ja kasvatustegevuse põhimõtted

Lihtsustatud õppes lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

- Lihtsustatud õppes lähtutakse põhimõttest, et igal peab olema võimalus saada haridust vastavalt oma võimetele. Õppekorralduses ja õppesisu valikul arvestatakse õpilaste võimeid ja teisi individuaalseid iseärasusi.
- Lihtsustatud õppes peetakse oluliseks samu humanistlikke seisukohti, mida püstitab põhikooli riiklik õppekava. Tähelepanu pööratakse sallivusele erinevuste suhtes, kaaslaste erivajaduste mõistmisele; oma võimaluste ja piirangute teadvustamisele.
- Taotletakse iga õpilase arengu toetamist: lapse arengupuute ületamiseks või vähendamiseks rakendatakse temale sobilikke eripedagoogilisi meetodeid. Selle aluseks on iga lapse arengutaseme ja võimaluste hindamine. Vajaduse korral koostatakse õpilasele individuaalne õppekava, milles esitatakse vähendatud või ka kõrgendatud nõuded õpitulemustele. Sellisel juhul kohaldatakse eeldatavate õpitulemustena õpilasele koostatud individuaalses õppekavas sätestatud õpitulemusi.
- Lihtsustatud õppe sisu on valdavalt suunatud praktiliste oskuste ja teadmiste omandamisele. Kooli õppekava koostatakse nii, et õpilased omandaksid igapäevases elus toimetulekuks vajalikud teadmised ja oskused, väärtushinnangud ja toimimisviisid.

- Lihtsustatud õppe väljundiks on praktilist tööd väärtustav ja kutseõppeks valmis olev ühiskonna liige. Taotletakse õpetamist, kasvatamist ja arengu toetamist valdavalt praktilise õppeviisi (harjutamise) kaudu. Reegleid ja teooriaid käsitletakse minimaalselt, nende ülesandeks on üldistada ja teadvustada praktiliselt omandatud. Praktilised oskused konkretiseeritakse õpitulemustes. Praktiliste oskuste omandamisel toetatakse emakeeles (suhtlemine, teabe hankimine), matemaatikas jt ainetes omandatud teadmiste ja oskustele. Seosed eri ainevaldkondade vahel kujunevad üldõppe või selle elementide rakendamise, õpetust läbivate teemade, õppeülesannete, -meetodite ja -viiside abil.
- Lihtsustatud õppes suunatakse õpilast omandama sotsiaalseid kogemusi: täitma ülesandeid koostöös, eeskuju järgi, näidise põhjal ning sõnalise selgituse alusel. Õpilaste aktiveerimine eeldab nende psüühilisele arengule vastavate tegevuste valikut, jõukohast õpitegevust, konkreetset ja arusaadavat eesmärgiseadet, õpilaste tegevuse pidevat stimuleerimist ja edusammudele hinnangu andmist. Oluline on õpetaja ja õpilaste emotsionaalne kontakt ühistegevuses, õppe jõukohasus, heatahtlik ja toetav miljöö. Õpioskuste kujunemist soodustavad õpetaja ja lastevanemate sagedased kontaktid (ühised nõudmised, samalaadne abi).
- Kooli õppekava rakendamisel ja arendamisel arvestatakse konkreetse kooli ja klassi õpilastega. Tähtis on koostöö eripedagoogiga, aineõpetajatega, lapsevanematega, kutseõppe korraldajatega, valla või linna esindajatega, vajaduse korral spetsialistidega väljastpoolt kooli ja õpilastega.

8.6. Õppe- ja kasvatustegevuse rõhuasetused ja taotletavad üldpädevused

2. klassi lõpuks õpilane:

- 1) tunneb end oma pere liikmena, oma klassi ja kooli õpilasena;
- 2) eristab oma-võõrast-ühist;
- 3) hoiab korras oma koolitarbed ja välimuse, hoiab puhtust;
- 4) märkab ilu;
- 5) kuulab ja vastab küsimustele;
- 6) kontakteerub ühistegevuses teiste inimestega, palub abi ja osutab ise abi kaaslastele;
- 7) osaleb klassi ühistegevuses (sh õpitud süžee mängudes);
- 8) käitub tuttavas situatsioonis viisakalt;
- 9) hindab käitumisakte *õige/vale-*, *meeldib/ei meeldi-* tasandil;

- 10) oskab looduses käituda õpitu ulatuses ning hinnata oma ja teiste käitumist looduses *õige/vale*-põhimõttel;
- 11) täidab ülesanded koostegevuses, eeskuju, näidise ja omandatud oskuste piirides suulise korralduse järgi;
- 12) selgitab mõisteid *ööpäev ja aastaajad*;
- 13) leiab paberilehelt ja raamatu leheküljelt vajaliku teabe (suunamisel);
- 14) vaatab esemeid ja märkab nende erinevusi;
- 15) eristab objekte ja nende kujutisi kuju, suuruse ja värvuse järgi; tajub ruumisuhteid esemete ja kujutiste ning nende osade vahel;
- 16) võrdleb ja rühmitab esemeid ja kujutisi erinevate tajutavate tunnuste alusel;
- 17) viib kokku eseme või kujutluse ja keelelise väljendi, tunneb tuttavaid esemeid kirjelduse järgi;
- 18) väljendab ennast 3–4-sõnaliste lihtlausetega;
- 19) kujutab ette ja modelleerib lühitekstis kirjeldatud situatsiooni;
- 20) loeb jõukohast õpitud teksti lühikeste sõnade ja/või kõnetaktide kaupa;
- 21) arvutab 20 piires.

5. klassi lõpuks õpilane:

- 1) osaleb jõukohaselt ühistegevuses, abistab kaaslast;
- 2) alustab ja jätkab dialoogi;
- 3) käitub koolis ja avalikes kohtades viisakalt, tunneb ja järgib lihtsamaid kombeid;
- 4) arvestab teadaolevaid motiive ja tingimusi käitumisaktide hindamisel, väljendab käitumisaktis ilmnenu iseloomuomadusi;
- 5) kirjeldab oma käitumist konfliktsituatsioonis;
- 6) hoidub kaaslast kahjustavast käitumisest;
- 7) väljendab ennast arusaadavalt (sh lühitekstide abil);
- 8) mõistab omandisuhteid OMA – VÕÕRAS – ÜHINE-tasandil ja käitub vastavalt;
- 9) eristab fantaasiat ja reaalsust;
- 10) hoiab puhtust ja korda kodus ning koolis, hoidub loodust kahjustavast käitumisest;
- 11) täidab ülesandeid eeskuju, näidise ja õpitud oskuse piirides verbaalse korralduse (sh kirjaliku instruksiooni) järgi;
- 12) õpib üksi, klassis ning kodus, osaleb ühistöös;
- 13) kasutab tuttavaid abivahendeid õpiülesannete täitmisel (sh lihtsaid skeeme ja sümbboleid);
- 14) kirjeldab oma tegevust nii tegevuse ajal kui ka tagantjärele;

- 15) kasutab õpitud enesekontrollivõtteid (resultaadi kontroll, operatsioonaalne kontroll);
- 16) mõistab ruumi ja aja suhteid, väljendab neid kõnes;
- 17) vaatleb sihipäraselt, võrdleb ning rühmitab objekte ja nähtusi, kui rühmitusalus on antud;
- 18) eristab tuttavates situatsioonides ja oma tegevuses põhjust, tagajärge ja eesmärki;
- 19) loeb jõukohast õppeteksti ladusalt, tõlgendab õpitud teksti oma sõnadega, kujutab kirjeldatud objekte ja situatsioone ette;
- 20) vormistab oma õpiülesanded nõuetekohaselt.

7. klassi lõpuks õpilane:

- 1) lahendab konflikte rahumeelselt;
- 2) selgitab rahulikult oma seisukohta kaaslastele;
- 3) täidab ühistegevuses erinevaid ülesandeid, käitub vastavalt rollile;
- 4) käitub viisakalt, tunneb kombeid;
- 5) tegutseb vastavalt päevakavale;
- 6) tunneb tervisliku eluviisi põhitõdesid ja järgib neid;
- 7) hindab objektiivselt kaaslaste käitumist, saab aru iseloomude ja võimete erinevustest;
- 8) kirjeldab oma käitumist, hindab seda ja vajaduse korral korrigeerib;
- 9) mõistab töö vajalikkust;
- 10) kasutab õpioskusi ja tuttavaid abivahendeid;
- 11) oskab märgata oma õpiraskusi, küsib raskuste puhul abi ja kasutab seda;
- 12) täidab õpitud erialal tööülesandeid, kasutab juhendaja abi;
- 13) valdab omandatud õpitoimingute struktuuri: formuleerib ülesande, kavandab tegevuse, täidab ülesande, kontrollib ja hindab tulemust;
- 14) teeb vaatluse põhjal järeldusi;
- 15) kirjeldab oma praktilist ja vaimset tegevust;
- 16) loeb ladusalt, hangib informatsiooni oma teadmistele vastavast tekstist;
- 17) loeb lihtsat plaani, kaarti, tabelit;
- 18) teab inimtegevuse mõju loodusele, hoidub loodust kahjustamast;
- 19) valdab emakeele praktilist grammatikat, st mõistab ja kasutab süntaktilisi konstruktsioone.

Põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) suhtleb vastavalt olukorrale, arvestab partneriga;
- 2) esitab oma soove, selgitab oma seisukohti, osaleb arutelus ja arvestab teistega;

- 3) järgib ühiselu reegleid kodus, koolis ja väljaspool kooli;
- 4) lahendab lihtsamad eriolukorrad, astub vastu ebasoovitavatele ahvatlustele ning eetiliselt või õiguslikult valedele ettepanekutele;
- 5) tunnetab end oma rahvuse liikmena ja Eesti kodanikuna;
- 6) hindab õigesti oma võimeid ning kujutab ette oma toimetulekut elus (sh tööturul);
- 7) teab nimetada oma peamisi õigusi ja kohustusi, oskab seista oma õiguste eest, lahendab konflikte seadusi ning moraalinorme arvestades;
- 8) arvestab rühma huvisid ja isiklikku huvi, peab kinni kokkulepetest (sh perekonnas), tunneb vastutust oma tegude eest;
- 9) loeb, kirjutab ja loob tekste iseseisvaks toimetulekuks vajalikul tasemel;
- 10) eristab vahendeid tarbekeemias ja füüsikas;
- 11) kasutab jõukohaseid teabevahendeid, teeb märkmeid (konspekteerib), koostab tarbekirja;
- 12) täidab korrektselt jõukohaseid ülesandeid individuaalselt ja rühmas;
- 13) teab kutseõppe ja täiendusõppe võimalusi;
- 14) mõistab igapäevaelus ilmnevaid inimese ja keskkonna seoseid;
- 15) mõistab ülesannete õige tõlgendamise ning enesekontrolli tähtsust, kasutab omandatud töövõtteid;
- 16) väärtustab praktilist tööd ja on omandanud valmisoleku kutseõppeks.

8.7. Lihtsustud õppe tunnijaotusplaan

Tabel 3. Lihtsustatud õppe tunnijaotusplaan

Klass/ õppeaine	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Eesti keel	7	9	8	8	7	6	6	6	6
Eesti keel teise keelena			2	2	2	2	2	2	2
Inglise keel					2	2	2	2	2

Matemaatika	5	5	5	5	5	5	4	5	5
Loodusõpetus	1	1	2	2	2	4	4	4	4
Ajalugu						1	2	2	1
Inimeseõpetus	1	1	1	2	2	2	2	2	1
Muusikaõpetus	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kunstiõpetus	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kehaline kasvatus	2	3	3	2	2	2	2	2	2
Tööõpetus	2	2	2	2	4	4	4	5	7
Valikõppeained			2	2	2	2	2	2	2
KOKKU	20	23	25	25	28	30	30	32	32

Lihtsustatud õppel olevale õpilasele, kes õpib tavaklassis, kehtestatakse erisused tunnijaotusplaanis individuaalse õppekavaga. Lihtsustatud õppel olevate õpilaste klassis rakendatakse erisusi tunnijaotusplaanis hoolekogu nõusolekul ja see kehtestatakse kooli õppekavas.

Kooli lõpetamiseks sooritab 9. klassi koolieksamid järgmistes õppeainetes – eesti keel, matemaatika, valikeksam.

Kooli valikained aitavad õpilast praktiliste, igapäevaelu toetavate ning kutse eeluskuste omandamisel. Liiklusõpetuse kursuse läbinuil on võimalus kevadel sooritada jalgratturi lubade saamiseks eksam.

Informaatika õpetamisega taotletakse, et LÕK õpilane:

- õpib arvutit tundma ja kasutama;
- valdab peamisi töövõtteid arvutil igapäevases õppetöös, eelkõige infot otsides, töödeldes ning tekstidokumente koostades;
- õpib kasutama ainealaseid arvutiprogramme õppetöös;

- teadvustab info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kasutamisel tekkida võivaid riske;
- mõistab lihtsat teavet ja oskab seda kasutada.

8.8. Hindamine

Lihtsustatud õppes kohaldatakse hindamisel põhikooli riiklikus õppekavas hindamise kohta sätestatud.

Õppimise absoluutne edukus sõltub õpilase puude sügavusest ja struktuurist, isiksuse omadustest ning säilinud võimetest, suhteline edukus aga oskusest õppida. Viimane on tihedalt seotud õpiprotsessi teadvustamise ja enesehinnanguga. Õpilane õpib oma õppimist kavandama, kontrollima ja hindama. Selleks peab õpilane teadma, mida tema tegevuses hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid. Et motiveerida õpilast sihikindlalt õppima, peab õpilasel olema võimalus saada jõukohase töö eest positiivne hinne.

Hindamine on kooli õppeprotsessi osa ja individuaalõppekava nõuete alusel. Õpitulemusi hinnatakse kujundav hindamisena ja hindena. Meie koolis kasutatakse sõnalist hindamist 1. – 4. klassi õpilaste õpitulemuste puhul kõikides õppeainetes poolaasta ja õppeaasta kokkuvõtte tegemisel. Pädevusi hinnatakse vaid sõnaliselt.

Hinnang antakse:

- 1) iga õpilase õpitulemustele lähtuvalt õppekava nõuetest ning
- 2) õpilase tööle, arvestades tema võimeid.

LÕK-i järgi õppivale õpilasele teadmiste kontrollimisel tehakse järgmisi mööndusi:

- antakse rohkem aega ja kindlustatakse sobiv, rahulik keskkond vastamiseks, vajadusel individuaalne vastamine õpetaja juhendamisel;
- lubatakse õpilasel täita ülesandeid alternatiivsel viisil (nt testid valikvastustega jne);
- lubatakse kasutada abimaterjale (skeemid, algoritmid, reeglite või näidiste kogumikud, teatmikud jmt);
- lihtsustatakse ülesannete juhiseid või küsimusi, jõukohastatakse õppetekste;
- kasutatakse nt spetsiaalseid arvutiprogramme kirjutamisraskustega õpilaste puhul või lubatakse kasutada arvuteid matemaatikaülesannete lahendamisel jpm.

8.9. Põhikooli lõpetamine

Kehra Gümnaasiumi lihtsustatud õppekava järgi õppivad lõpuklassi õpilased sooritavad põhikooli lõpetamiseks koolieksamid kolmes õppeaines: eesti keeles, matemaatikas ning kooli poolt kohustuslike õppeainete hulgast valitud õppeaines. Kooli poolt valitud eksami õppeaine ja vormi määrab kooli direktor ning teeb selle põhikoolilõpetajale ja tema seaduslikule esindajale teatavaks jooksva õppeaasta 1. veebruariks.

Kui õpilasele on võimaldatud õppeprotsessi käigus kasutada teatud eritingimusi (sõnaraamatute, valemite, arvuti kasutamine, rohkem aega töö sooritamiseks jne), siis rakendatakse neidsamu tingimusi ka põhikooli lõpueksamite sooritamisel.

Eksamitööde eesmärk:

- määratleda õppekavast lähtuvalt õpilase teadmised ja oskused;
- kujundada õpilastel eksamikogemusi ja valmistada neid ette kutsekoolis toime tulema;
- motiveerida õpilasi kohusetundlikult suhtuma õpitulemustesse.

Eksamitööd:

Eesti keeles osaoskuste töö - kirjalik

Matemaatika osaoskuste töö - kirjalik

Valikeksam - kirjalik

- eksamitöö koostab aineõpetaja;
- eksami läbiviimisel arvestatakse õpilase individuaalseid teadmisi ja oskusi, valitakse vastav tegevuse juhendamine.

Eksami sooritamine

- examid viivad läbi direktori käskkirjaga kinnitatud komisjonid, mille liikmeteks on kooli juhtkonna esindaja, vastava aine õpetaja/õpetajad ;
- eksamile lubatakse õpilased, kellel on kõikides õppeainetes vähemalt rahuldavad tulemused või kellel on kuni kahe aines mitterahuldav seis.

Eksamitööde hindamine

Eksamitööde hindamise aluseks on Kehra Gümnaasiumi õppekavas märgitud õppeainete hindamiskriteeriumid.

9. TOIMETULEKU ÕPPEKAVA

9.1. Üldosa

Õppekava koostamisel on lähtutud põhikooli riiklikust õppekavast, toimetuleku riikliku õppekava lihtsustatud õppe õppekavadest, kollektiivi kokkuleppes kooli eripära kohta, arvestades piirkondlikke vajadusi, lastevanemate ja õpilaste soove ning vaimseid ja materiaalseid ressursse.

9.2. Õppekeskkond

Õppekeskkond toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks elukestvaks õppijaks, kannab õppekava alusväärtusi ja kooli vaimust ning säilitab ja arendab paikkonna ja koolipere traditsioone ning omanäolisust. Vaimse ja sotsiaalse õppekeskkonna kujundamist toetavad kooli eeskirjad, statuudid, kodukord, nende järgimine ning kokkulepitud reeglitest kinnipidamine.

9.3. Õpilased, kellele rakendatakse toimetuleku õppekava

Õpilased, kellele rakendatakse toimetuleku õppekava on mõõduka ja raske vaimupuudega õpilased, kes nõustamiskomisjoni soovitusel ja vanema nõusolekul õpivad toimetuleku õppekava alusel.

9.4. Õppe- ja kasvatusesmärgid

9.4.1. Toimetulekuõppe põhiülesanne on toetada erituge vajava õpilase arengut ning tema kujunemist Eesti kodanikuks, kes tuleb eluga toime tuttavates tingimustes, teeb võimetekohast praktilist tööd ja on teadlik enda kuulumisest oma rahva ja Eesti kodanike hulka.

9.4.2. Toimetulekuõppes lähtutakse põhimõttest, et igal õpilasel peab olema võimalus saada haridust vastavalt oma võimetele. Õppekorralduses ja õppesisu valikul lähtutakse õpilaste arengutasemest õppeainete kaupa, arvestatakse õpilaste potentsiaalseid võimeid ja teisi individuaalseid iseärasusi. Õppimise edukus sõltub õpilase individuaalsest võimekusest ja tema individuaalseid iseärasusi arvestavast õpikeskkonnast.

9.4.3. Õppekava taotleb iga õpilase arengu toetamist. Õpetamine toimub iga õpilase arengutaseme ja arenguvõimaluste hindamise alusel kasutades eripedagoogilisi meetodeid. Õppetööd kavandades arvestatakse nii klassi tervikuna kui ka iga õpilast individuaalselt. Õppeülesanded

valitakse õpilase lähimat arenguvalda arvestades, varieeritakse õppeülesandeid, materjali keerukust, abi osakaalu ja oskuse omandamiseks kuluvat aega vastavalt laste individuaalsetele iseärasustele.

9.4.4. Arendamist vajavad õpilaste psüühilised protsessid (taju, tähelepanu, mälu, mõtlemine), tunde- ja tahtevald, psühhomotoorika, suhtlemine ja hoiakud. Õpetamise ja arendamise eesmärgiks on õpilaste võimalikult iseseisev toimetulek sotsiaalses keskkonnas. Eesmärgid täpsustatakse kooli ja/või klassi õppekavas ning iga õpilase individuaalses õppekavas.

9.4.5. Õppe- ja kasvatustöö toimub võimalikult elulises keskkonnas jõukohases praktilises tegevuses, millega kaasneb suuline kõne ja/või alternatiivsete suhtlusvahendite kasutamine. Õppe- ja kasvatustööga taotletakse, et õpilane omandaks jõukohased praktilised oskused ja vajalikud teadmised igapäevastes olukordades toimetulekuks. Õpilast suunatakse täitma praktilisi ülesandeid koostevuses ja eeskujuga järgi, rakendama omandatud oskusi kas näidise, lihtsa suulise korralduse alusel või mälpildile toetudes iseseisvalt. Oluline on kujundada õpilaste huvi võimalikult iseseisvalt tegutseda. Kujundatakse käitumist, sellele võimalikult adekvaatse hinnangu andmist positiivset rõhutades.

9.4.6. Oluline on õpetaja ja õpilase positiivne ühistegevus. Õpilaste aktiviseerimine eeldab nende arengule vastavate tegevuste valikut, jõukohast õpitegevust, konkreetset ja arusaadavat eesmärgiseadet, õpilaste tegevuse pidevat stimuleerimist ja edusammudele hinnangu andmist. Õpilane võtab võimetekohaselt osa oma tegevuse kavandamisest ja tulemuse hindamisest. Toimingute omandamine toimub tegevussammude ja osaoskuste kaupa, omandatud osatoimingud ühendatakse toimingute ahelaks.

9.4.7. Õpioskuste kujundamist soodustavad õpilasega tegelevate täiskasvanute ühtsed nõudmised ja samalaadne abi. Tähtis on koostöö tugispetsialistide, õpetajate, lapsevanemate, jätkuõppe korraldajate, koolipidaja jt kooliväliste spetsialistide ja asutustega.

9.5. Pädevused

9.5.1. Toimetulekuõppes käsitatakse pädevust kui võimetekohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogumit, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või valdkonnas toime tulla.

9.5.2. Toimetulekuõppes eristatakse üldpädevusi ja arengutasemetel taotletavaid pädevusi.

9.5.3. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu tunni- ja koolivälises tegevuses. Üldpädevuste kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad ning tugispetsialistid omavahelises koostöös ning kooli ja kodu koostöös.

9.5.4. Toimetulekuõppes taotletavad kohandatud üldpädevused on määratletud lähtuvalt riikliku õppekava § 4 punktist 4.

9.5.5. Toimetulekuõppes tuleb arvestada õpilase arengutasemega eri õppeainetes. Õpe jaguneb kolmeks arengutasemeks. Õpilane võib olla eri õppeainetes erineval arengutasemel. Arengutasemetel taotletavad pädevused kirjeldavad kokkuvõtvalt õpilase arengut õpitulemuste omandamise kaudu.

9.5.6. Õpitulemused esitatakse toimetulekuõppes kolme arengutaseme kaupa. Igale õpilasele koostatakse lähtuvalt tema arengutasemest õppeainete kaupa individuaalne õppekava.

9.6. Taotletavad pädevused I arengutasemel

Õpilane:

- tajub ennast ja kaasinimesi ümbritsevas keskkonnas; suhtub positiivselt iseendasse ja tuttava inimese poolt algatatud kontakti;
- kasutab meeldetuletamisel tuttavates situatsioonides õpitud käitumisviise ja järgib võimetekohaselt ühiselu reegleid kodus ning koolis;
- orienteerub abiga lähiümbruses, tuleb suunamisel toime põhiliste eneseteeninduse toimingutega;
- tegutseb ohuolukorras vastavalt täiskasvanu juhistele;
- annab märku oma põhivajadustest ja tervisega seotud probleemidest;
- osaleb tervislikke eluviise järgivates koostegevustes, on kehaliselt aktiivne;
- viibib meelsasti looduskeskkonnas;
- võtab vastu ja otsib kontakti tuttava täiskasvanu ja kaaslasega; reageerib igapäevastele lühikorraldustele sobivalt, väljendab suunamisel oma põhivajadusi ja soove õpitud keeleliste ja/või alternatiivsete väljendusvahendite abil;
- suudab igapäevaelus toime tulla ja olukordi mõista, toetudes esemetele või piltidele;
- sooritab koostegevuses praktilisi matemaatilisi tegevusi igapäevaelus toime tulemiseks;

- kasutab abiga tuttavaid infotehnoloogilisi vahendeid mängulises tegevuses; vajaduse korral kasutab suunamisel arengutasemele vastavat kommunikatsiooniseadet;
- osaleb suunatud mängus ja mängulises õpitegevuses; säilitab mängulises tegevuses lühiajaliselt suunatud tähelepanu; tegutseb mänguasja või õppevahendiga vastavalt selle funktsioonile.

9.7. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused I arengutasemel

9.7.1. Õpetuse põhitaotlus on õppimiseks vajalike alusoskuste omandamine koostegevuse ja matkimise tasandil:

- erinevaid vahendeid kasutades kontakti astumine, kontaktis osalemine, kontakti kestuse pikendamine;
- adekvaatne reageerimine situatsiooniga seotud lühikorraldustele;
- lülitumine praktilisse tegevusse ja ühelt tegevuselt teisele ümberlülitumine;
- suunamisel oma välimuse ja õppevahendite korrashoidmine;
- baaslausungite moodustamine ja/või alternatiivsete suhtlusvahendite situatiivne kasutamine.

9.7.2. Rõhuasetus on oma mina teadvustamisel: mina kui osaleja praktilises tegevuses ja suunatud esemelises mängus ning kontaktis ja koostegevuses täiskasvanuga.

9.7.3. Õpilaste juhtivaks tunnetusprotsessiks on taju, mille baasil areneb objektide ja tegevusaktide äratundmine ning kaemuslik-praktiline mõtlemine. Tunnetustegevuse arendamiseks on vajalik tahtmatu tähelepanu väline suunamine.

9.7.4. Motoorika arendamine. Tunnetusprotsesside ja tegevuse eelduseks on motoorika areng. Arendatakse passiivsete liigutuste sooritamist, liigutuste sooritamist imiteerimise, näidise ja instruksiooni järgi, omandatud liigutusstereotüüpide rakendamist eneseteenindamisega seotud tegevustes. Kujundatakse oskusi koordineerida silma ja käe liigutusi, liigutuste rütmi ja tempo muutmist ning elementaarse vaimse tegevuse reguleerimist liigutuste abil.

9.7.5. Tajude arendamine. Tajude arendamisel õpetatakse suunatult märkama eri meeltega objekti tunnuseid; eristama esemeid taustast; laiendama tajuvälja; rühmitama objekti ja 4 graafilisi kujutisi 1–2 tajutava tunnuse alusel; tajuma ruumisuhteid (all, peal, ees, taga, kõrval) ja ajasuhteid (samal

ajal, enne, pärast).

9.7.6. Mälu arendamine. Arendatakse varem tajutud objektide ja tegevusaktide äratundmist; toimingu sooritamist eelnevalt tajutud näidise järgi; seoste tegevus-objekt-tunnus ja keeleüksus-alternatiivvahendid kujundamist; töömälu mahu suurendamist (kuni 4 üksust); mälu kujutluste aktiveerimist verbaalsete ja mitteverbaalsete signaalide abil; objektide paigutuse taastamist varem tajutu põhjal.

9.7.7. Mõtlemise arendamine. Kaemuslik-praktilise mõtlemise arendamisel kujundatakse oskused täita erinevaid ülesandeid tajuväljas olevaid abivahendeid kasutades, rühmitada tajutavate tunnuste alusel ja muuta rühmade koostist.

9.7.8. Kõne arendamine. Omandatavad oskused on kontakti astumine, kontaktis osalemine, kontakti kestuse pikendamine; lühikorralduste kuulamine ja neile reageerimine tajutava situatsiooni toel / situatsioonist lähtuvalt; kõne baasiks olevate häälikute ja häälikukomplekside (häälikute rida, silbirida, kõnetakt, sõna) järele kordamine; situatsioonile vastavate sõnade ära tundmine ja kasutamine; alternatiivsete suhtlusvahendite kasutamine vajaduse korral.

9.7.9. Õppetöös rakendatakse valdavalt üldõpetuslikku tööviisi, kasutatakse praktilisi ja mängulisi tegevusi. Pedagoog verbaliseerib õpilaste tegevust.

9.7.10. Lugemis-, kirjutamis- ja arvutamisoskuste eeluskuste kujundamine.

9.7.11. Väärtuskasvatuse seisukohalt hinnatakse tegevusakte põhimõttel õige-vale, õpitegevust ja käitumisakte motiveeritakse võimalikult meeldiva õpikeskkonna loomisega. Tegevuses osalemisele antakse positiivne hinnang. Kujundatakse tegevuse tahan-motiivi.

9.7.12. Oluline on õpetada õpilasi oma põhivajaduste rahuldamisel abita toime tulema.

9.8. Taotletavad pädevused II arengutasemel

Õpilane:

- teadvustab ennast ja kaasinimesi, märkab inimestevahelisi erinevusi; suhtub positiivselt iseendasse, oma lähedastesse ja kaaslastesse;

- teab tuttavas olukorras oma õigusi ning kohustusi, oskab valida sobivat õpitud käitumisviisi ning järgib oma võimete kohaselt ühiselu reegleid kodus, koolis ja väljaspool kooli;
- orienteerub tuttavas ümbruses, tuleb toime põhiliste eneseteeninduse toimingutega;
- teadvustab enda abivajadust ja küsib suunamisel abi;
- märkab suunamisel ohtlikku olukorda ja hoidub sellest õpitud viisil;
- annab õpitud viisil märku tervisega seotud probleemidest;
- mõistab suunamisel aktiivse liikumise ja tervisliku eluviisi vajalikkust;
- käitub suunamisel keskkonnateadlikult ja hoiab loodust;
- astub kontakti täiskasvanu ja kaaslasega; mõistab talle suunatud kohandatud kõnet ja/või alternatiivseid väljendusvahendeid ning väljendab arusaadavalt oma põhivajadusi ja soove omandatud keeleliste ja/või alternatiivsete väljendusvahendite abil;
- kasutab õpitud pildi- ja/või täissõnameetodil lugemise ja nende abil kirjutamise oskusi igapäevases elus toime tulemiseks;
- kasutab suunamisel õpitud praktilisi matemaatilisi oskusi igapäevases elus toime tulemiseks;
- kasutab suunamisel õppetegevusest tuttavaid infotehnoloogilisi vahendeid, kasutab vajaduse korral arengutasemele vastavat kommunikatsiooniseadet;
- osaleb mängu- ja õpitegevuses, säilitab õpiülesannete täitmise ajal suunatud tähelepanu;
- tegutseb õppevahendi või tuttava tööriistaga vastavalt selle funktsioonile.

9.9. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused II arengutasemel

9.9.1. Õpetuse põhitaotlus on õpitud baasoskuste harjumuslik rakendamine. Arendamist vajab tegevusega kaasneva suhtlemise ja oma tegevuse elementaarse kommenteerimise oskus. Nende oskuste arendamiseks kasutatakse järgmisi võtteid: tegevusele ärgitamine, protsessi suunamine, tulemuse sõnastamine.

9.9.2. Rõhuasetus on oma mina teadvustamisel, suhtel mina-meie ja mina-õpilane.

9.9.3. Juhtivaks tunnetusprotsessiks on taju, suureneb mälu kujutluste osakaal vaimses ja praktilises tegevuses. Arendatakse kaemuslik-kujundilist mõtlemist lõimunult kujundiliste elementidega. Tunnetustegevuse arendamiseks on vajalik tähelepanu suunamine eri vahenditega (sh visuaalsed orientiirid), tähelepanu kestuse pikendamine, motoorne aktiveerimine.

9.9.4. Motoorika arendamine. Omandatakse oskused sooritada erisuunalisi liigutusi; sooritada instruksiooni järgi liigutuste ahelat toetudes mälukujutlusele (vajaduse korral imiteerides). Viiakse läbi eri kehaosade mootorikat koordineerivaid tegevusi ja peenmootorikat arendavaid tegevusi. Liigutuste sooritamist verbaliseeritakse (pedagoog – õpilane). Sobimatud liigutusstereotüübid asendatakse.

9.9.5. Tajude arendamine. Tajude arendamisel kujundatakse oskusi: tunnuste ja osade märkamine ja võrdlemine; sama objekti või graafilise kujutise äratundmine eri asendis, taustal, eri meeltega; oluliste/tüüpiliste ja juhuslike tunnuste eristamine; terviku moodustamine osadest; osatoimingute järjestuse tajumine tegevusaktis; erisuunaliste ruumisuhete (sh vasakul/paremal) tajumine; ajasuhete (sündmuste järjestuse) tajumine.

9.9.6. Mälu arendamine. Mälu arendamisel kujundatakse oskust ära tunda tuttavate objektide graafiliste kujutisi ja toiminguid varieeruvates tingimustes; õpetatakse sooritama stereotüüpseid toiminguid tuttavates situatsioonides; aktiveeritakse kujutlused verbaalsealternatiivse teabe alusel; arendatakse töömälu mahtu (kuni 5 üksust); õpetatakse üksuste/sümbolite järjestust säilitama, kujutlused verbaliseeritakse suunatult.

9.9.7. Mõtlemise arendamine. Kaemuslik-praktilist mõtlemist arendatakse mõtlemisprotsessi kujundiliste elementide lõimimise teel. Arendatavad oskused on abivahendite otsimine ja kasutamine, ülesande täitmine variatiivsetes tingimustes; osadest terviku moodustamine; õpiülesannete täitmine praktiliselt ja materialiseeritult; variatiivne rühmitamine suunatult (varieeritakse objekte, objektide arvu, rühmitamisalust).

9.9.8. Kõne arendamine. Kõne arendamiseks laiendatakse õpilaste baassõnavara, harjutatakse situatiivset dialoogi ja viisakusväljendite kasutamist, 2–3 lausungi tähenduse seostamist. Õpitakse kohandatud lühitekstide tähenduse mõistmist (vajaduse korral kaasneb visuaalne näitlikkus), mõnest lausungist koosneva teksti loomist (abiga).

9.9.9. Õppetöös rakendatakse valdavalt üldõpetuslikku tööviisi, kasutatakse praktilisi ja mängulisi tegevusi. Õpilane hakkab oma tegevust elementaarselt kommenteerima, kasutades suunatult kas verbaalseid või alternatiivseid väljendusvahendeid. Õpitakse turvaliselt kasutama igapäevaseid digivahendeid.

9.9.10. Kujundatakse elementaarseid lugemis-, kirjutamis- ja arvutamisoskusi.

9.9.11. Väärtuskasvatuse eesmärkide saavutamiseks hindab õpilane tegevusakte põhimõttel õigevale, meeldib - ei meeldi. Õpitegevust ja käitumist motiveeritakse võimalikult meeldiva õpikeskkonna loomisega. Antakse positiivne hinnang tegevuses osalemisele. Vähendatakse negatiivsete hoiakute mõju. Kujundatakse tahan-motiivi kõrvale positiivse hinnangu abil peabmotiivi. Võimaldatakse valikuid. 2.4.12. Õpilane õpib tuttavas situatsioonis jõukohaste ülesannetega võimalikult iseseisvalt toime tulema, õpitud oskusi suunamisel varieeruvates olukordades kasutama ja suunatult varieeruvates olukordades toime tulema. Toimub lihtsate tööskuste õpe ja harjutamine.

9.10. Taotletavad pädevused III arengutasemel

Õpilane:

- teadvustab ennast ja kaasinimesi, on teadlik nende erisuste ja eri kultuuride võimalikkusest;
- suhtub positiivselt iseendasse, oma lähedastesse, kaaslastesse ja kodumaasse;
- teab oma õigusi ja kohustusi, oskab valida sobivat õpitud käitumisviisi ning järgib õpitud ühiselu reegleid erinevates kohtades ja olukordades;
- orienteerub keskkonnas ja igapäevastes toimingutes, küsib vajaduse korral abi ja abistab teisi; hoidub teadaolevatest ohtudest ja käitub õigesti ohuolukordades;
- märkab terviseprobleeme ja otsib abi;
- mõistab liikumise mõju tervisele, järgib võimetekohaselt tervislikke eluviise;
- käitub keskkonnateadlikult ja hoiab loodust;
- mõistab talle suunatud kõnet ja/või alternatiivseid väljendusvahendeid ning väljendab arusaadavalt oma soove ja seisukohti omandatud keeleliste ja/või alternatiivsete väljendusvahendite abil;
- kasutab õpitud lugemis- ja kirjutamisoskusi igapäevaelus toime tulemiseks;
- kasutab õpitud praktilisi matemaatilisi oskusi igapäevaelus toime tulemiseks;
- suudab oma võimete kohaselt infotehnoloogilises keskkonnas toime tulla, kasutab infotehnoloogiavahendeid eesmärgipäraselt ja võimalikult ohutult;
- kasutab vajaduse korral arengutasemele vastavat kommunikatsiooniseadet;
- mõistab töö vajalikkust, suudab tööaja jooksul töödistsipliinile alluda, teeb jõukohast tööd, on valmis jätkuõppeks.

9.11. Õppe ja kasvatuse rõhuasetused III arengutasemel

9.11.1. Õpetuse põhitaotlus on võimalikult iseseisev toimetulek igapäevaelu ja õpitud tegevustega.

9.11.2. Rõhuasetus on mina - meie suhetel seoses kodukoha ja tegevustega.

9.11.3. Tunnetustegevuses kasvab märgatavalt mälu roll. Kujundatakse kaemuslik-kujundilist mõtlemist, mis võimaldab ette kujutada tuttavas situatsioonis toimuvaid tegevusi. Tähelepanu hoidmist soodustab harjumustele toetuv tegevus.

9.11.4. Motoorika arendamine. Omandatakse praktiliseks tööks vajalike liigutusi vastavalt tegevuse spetsiifikale. Toimub liigutusstereotüüpide kujundamine sõltuvalt tegevusest ja nende varieerimine sõltuvalt tegevuse tingimustest. Õpitakse liigutusi teadlikult järjestama vastavalt osatoimingute ahelale.

9.11.5. Tajude arendamine. Arendatakse aja ja ruumi analüütilist tajumist eri meeltega, tuttavate objektide ja sündmuste tajumist mitmele tunnusele ja mälule toetudes; stseenide ja lihtsate stsenaariumite analüütilist tajumist (jälgitav sündmus, pilt, pildiseeria, tekst) kogemustele toetudes.

9.11.6. Mälu arendamine. Mälu arendamisel kujundatakse oskused ülesandest lähtuvalt ära tunda ja meenutada tuttavate objektide graafilisi kujutisi; eristada kogemusi ja esitatud teavet. Areneb mälukujutluste konkretiseerimine ja uute seoste loomine täiendava teabe abil. Õppetöös toimub korduvate tegevusaktide varieerimine ning sooritatakse harjutusi juhuslike ja stereotüüpsete assotsiatsioonide pidurdamiseks. Omandatakse oskused säilitada lühikest ja arusaadavat instruksiooni mälus ja sellega arvestamist toimingut sooritades; kujutluste verbaliseerimine ja graafiline kujutamine.

9.11.7. Mõtlemise arendamine. Kaemuslik-praktilisele mõtlemisele lisandub osaliselt kaemuslik-kujundiline mõtlemine, mis võimaldab ülesannete täitmist kujutlustele toetudes. 7 Valitakse või valmistatakse vajalikud abivahendid. Õpilane täidab õppeülesandeid, mis eeldavad tuginemist isiklikele kogemustele ja eri meeltega tajutavatele vahenditele (sh kõnele). Õpitakse objektide rühmitamist 2–3 üldistustasandil ja allrühmade moodustamist. Toimub elementaarsete põhjustagajärg seoste teadvustamine praktilises tegevuses.

9.11.8. Kõne arendamine. Kõne arendamiseks kujundatakse järgmisi oskusi: baas- ja vähe

laiendatud lausungi mõistmine ja kasutamine suhtlemisel; suuliste ja kirjalike kohandatud lühitekstide mõistmine; oma tegevuse ja tajutud sündmuse sõnastamine lühitekstina, täiendava teabe lisamine küsimustele vastates, täiendava teabe vajadusest ja puudulikust mõistmisest teatamine; õpitud suhtlemisstrateegiate rakendamine, situatsioonile vastav rollisuhtlemine; kasutatavate väljendite mõningane varieerimine, ütluse tähenduse tuletamine situatsioonist lähtuvalt.

9.11.9. Õppetöös rakendatakse jätkuvalt üldõpetuslikku tööviisi, kasutatakse valdavalt praktilisi tegevusi. Õpilasi suunatakse oma tegevust kommenteerima verbaalselt ja/või alternatiivsete vahenditega. Õppeprotsessis kasutatakse aktiivselt digivahendeid.

9.11.10 Elementaarse lugemis-, kirjutamis-, arvutamise- ja mõõtmisoskuse kujundamine ja oskuste kasutamine tegevuses.

9.11.11. Väärtuskasvatuse eesmärkide saavutamiseks hinnatakse eri tegevusakte, kasutades hinnanguid õige-vale, meeldib-ei meeldi. Tegevuse motiivi ja eesmärgi seose teadvustamisel kasutatakse hinnanguid tahan/teen, peab / on vaja / teen, tahan / ei tohi / ei tee. Peab-motiivi kõrvale vaja-motiivi kujundamine toimub positiivse hinnangu abil lähtuvalt eesmärgist või tulemuse teadvustamisest.

9.11.12. Oluline on õpetada õpilast võimalikult iseseisvalt toime tulema.

9.11.13. Kujundatakse lihtsa töö oskusi:

- omandatud toimingute sooritamine osaliselt muutuvates tingimustes;
- toimingu suunatud planeerimine, teabe otsimine sõltuvalt ülesandest (pilt, plaan, lühitekst);
- töövahendite ja materjali sobivuse hindamine;
- kujutluse loomine tulemustest – osatoimingute ning vahendite valik ja järjestamine;
- suunatud enesekontroll: osatoimingute/operatsioonide järjestus ja tulemused, toimingu tulemus ja selle hindamine.

9.12. Õppekorraldus

9.12.1. Õppe ja kasvatuse korraldus määratakse kooli õppekavas.

9.12.2. Õppetegevus toimub kolmel arengutasemel. Õpilase arengutase võib eri õppeainetes olla

erinev. Õpilase arengutase eri õppeainetes määratakse pedagoogilis-psühholoogilise hindamise tulemuste alusel. Hindamisel ja otsuse koostamisel õpilase arengutaseme kohta eri õppeainetes osalevad kõik õpilasega tegelevad spetsialistid. Õpilane jõuab järgmisele arengutasemele vastavalt individuaalsele arengu tempole.

9.12.3. Toimetulekuõppel olev õpilane liigub igal õppeaastal järgmisesse klassi. Samas klassis õppivad õpilased võivad olla erinevatel arengutasemetel. Toimetulekuõpet lõpetav õpilane võib eri õppeainetes olla erineval arengutasemel.

9.12.4. Lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 46 lõikest 7 koostatakse igale toimetulekuõppel õpilasele individuaalse arengu jälgimise kaart (IAK). Individuaalse õppekava koostamisel lähtutakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil olevast teabest.

9.12.5. Toimetulekuõppel õpilastele koostatakse igal õppeaastal individuaalne õppekava (IÕK). Selle koostamisel arvestatakse õpilase arengutasemeid, eeldatavaid õpitulemusi eri 8 õppeainetes ning vajaduse korral erisusi õpilase õppekeeles.

9.12.6. Individuaalses õppekavas tuuakse esile:

- üldised andmed õpilase kohta, sh vältimatu terviseinfo;
- õppe läbiviimise eritingimused;
- oodatavad õpitulemused õppeainete kaupa;
- kooli poolt õpilasele rakendatavad tugimeetmed;
- hinnang õpitulemustele;
- IÕK koostamise ja rakendamise seotud isikud.

9.12.6. Õppe ja kasvatus põhivorm on õppetund, milles lõimitakse erinevate õppeainete teemasid omavahel. Traditsioonilisi ainetunde ei korraldata. Keskendutakse ainekavades näidatud tegevustele ja teemadele, õpetamine toimub üldõpetuse põhimõtetel. Õppetunnid toimuvad koolis või väljaspool kooli õppekäigu või ekskursioonina.

9.12.7. Õppetegevus toimub üldjuhul õpperühmades, kus arvestatakse iga õpilase arengutaset ja tagatud on individuaalne lähenemine. Õpperühmade komplekteerimisel on soovitatav lähtuda õpilaste arengutasemetest. Õppetööd viib rühmas läbi õpetaja, vajaduse korral koos abiõpetaja(te) või õpetaja-abi(de)ga.

9.12.8. Õppeained jagunevad kohustuslikeks ja valikõppeaineteks. Valikõppeainetele ja valitud tööõppe suunale koostab ainekavad kool. Tööõppe ja valikainete sisu (näiteks keraamika, vitspunutiste tegemine jms) valitakse vastavalt kooli võimalustele kaasates lastevanemaid ja õpilasi. Tööõpe võib sisaldada tööpraktikat, mille sisu esitatakse kooli õppekavas.

Tabel 4. Toimetuleku õppe Tunnijaotusplaan

Klass	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Elu- ja toimetulekuõpe	4	5	5	5	7	7	7	7	7
Eesti keel	4	5	6	6	6	6	6	6	6
Matemaatika	2	3	4	4	5	5	5	5	5
Kunst ja käeline tegevus	5	5	5	5	5	2	2	2	2
Muusika	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Tööõpe						5	5	5	5
Kehaline kasvatus	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Rütmika	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Valik								2	2
Nädalakoormus	20	23	25	25	28	30	30	32	32

9.12.9. Toimetulekuõppel õpilastele võib kohaldada tunnijaotusplaani erinevat tunnijaotusplaani. Erineva tunnijaotusplaani kohaldamisel võib õppeaineid liita ja ümber kujundada. Toimetulekuõppel õpilasele, kes õpib klassis, kus õpe toimub põhikooli riikliku õppekava järgi, kehtestatakse erisused tunnijaotusplaanis individuaalse õppekavaga. Toimetulekuõppel õpilaste klassi tunnijaotusplaanis rakendatakse erisusi kooli hoolekogu nõusolekul ja need kehtestatakse kooli õppekavas.

9.13. Hindamine

9.13.1. Toimetulekuõppes korraldatakse õppetöö ning õpikeskkond lähtudes iga õppija võimetest ja individuaalsetest iseärasustest. Õpitulemuste hindamine võimaldab motiveerida õpilast õppetöös osalema ja annab temaga tegelevatele täiskasvanutele infot õpilase arengutaseme kohta.

9.13.2. Õpitulemuste hindamine toimub õpilasele koostatud individuaalse õppekava nõuete alusel.

Õpieesmärkide saavutamise taset hinnatakse sõnaliste hinnangutega. Hindamisel kohaldatakse põhikooli riiklikus õppekavas hindamise kohta sätestatud.

9.13.3. Toimetulekuõppel õpilaste hindamisel kohaldatakse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatud eesmärke, seades hindamisele järgmised eesmärgid:

- toetada õpilase võimetekohast arengut;
- motiveerida õpilasi õpiülesandeid sooritama ja märkama oma töö tulemuse vastavust näidisele;
- suunata õpilasel võimalikult adekvaatse enesehinnangu kujunemist;
- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja potentsiaalse arengu toetamisel;
- anda õpilasele, õpetajale, kooli juhtkonnale, lapsevanemale (eestkostjale, hooldajale) teavet õpilase arengu dünaamika kohta.

9.13.4. Õpilasele antakse suuliselt konkreetne kirjeldav positiivne hinnang jõukohases tegevuses võimetekohase osalemise ja töö tulemuse kohta.

9.13.5. Õpilase arengut hinnatakse hinnangutega „tuleb toime“ (TT), „tuleb toime abiga“ (TA) ja „ei tule toime“ (ET). Hinnangut „tuleb toime“ võib täpsustada hinnanguga „tuleb hästi toime“. Hinnangut „tuleb toime abiga“ võib täpsustada hinnangutega „tuleb toime sõnalise abiga“, „tuleb toime näidise või eeskuju järgi“, „tuleb toime koostegEVuses“, „tuleb toime füüsilise abiga“ või muul viisil. Hinnangut „tuleb toime“ ja „tuleb toime abiga“ täpsustatakse alati sõnalise kirjeldusega selle kohta, millega õpilane toime tuleb. Hinnang „ei tule toime“ viitab vajadusele muuta individuaalset õppekava ning seda ei kasutata kokkuvõtval hindamisel.

9.13.6. Õpetaja teeb õpilase arengu kohta märkmeid, hinnates õpilase tulemusi lähtuvalt samalaadsete õpiülesannete keerukusest. Märkmete alusel korrigeeritakse vajaduse korral individuaalset õppekava.

9.13.7. Iga õppeperioodi lõpus lisatakse kokkuvõtivatele hinnangutele sõnaline tagasiside. Õppeaasta lõpus antavale kokkuvõtvale hinnangule lisandub kirjalik individuaalse õppekava põhjal koostatud saavutatud õpitulemusi kirjeldav tagasiside.

10. KARJÄÄRIÕPPE, -INFO JA NÕUSTAMISE KORRALDAMINE

10.1. Karjääriõpetuse eesmärgiks on aidata õpilasel kujuneda isiksuseks, kes on valmis elukestvaks õppeks, erinevate rollide täitmiseks muutavas õpi-, elu- ja töökeskkonnas ja elukäiku mõjutavate teadlike otsuste, sh mõistlike karjäärivalikute tegemiseks.

10.2. Karjääriõpe on läbiva teemana käsitletav 7. - 9. klassis ja gümnaasiumis kõigis õppeainetes. Karjäärialaste teadmiste arendamiseks kasutatakse tegevusi:

- karjääripäevad ja –tunnid;
- külalisesinejate kutsumine;
- õppekäigud ettevõttesse;
- töövarjupäevad;
- osalemine infomessidel;
- karjääriinfo vahendamine erinevate kanalite kaudu;
- kooli valikkursus "Karjääriõpetus" 9. klassis ja gümnaasiumis.

10.3. Klassijuhataja koostöös karjääriõpetuse õpetajaga vastutab karjääriõppe toimumise, järjepidevuse ja süsteemsuse eest, korraldades õpilaste teavitamist edasiõppimise võimalustest ja tööturu üldistest suundumustest. Karjääriõpetuse õpetaja korraldab õpilaste karjäärialase nõustamise kättesaadavuse.

11. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED

11.1. Igal õpetajal on võimalik püstitada kooli arengut puudutavaid teemasid, osaleda aruteludes ning otsuste langetamises. Kool on jagatud ainevaldkondadeks ja kooliosadeks.

11.2. Kõik õpetajad kuuluvad vastavalt koolis õpetatava(te)le õppeaine(te)le ainevaldkonda. Kooliosa koondab vastavate kooliastmete klassijuhatajad.

11.3. Ainevaldkondade ja kooliosade juhid kinnitab ametisse direktor.

11.4. Ainevaldkonnad ja kooliosad teevad omavahel koostööd vastavalt kooli üldtööplaanis kavandatud eesmärkidele.

11.5. Ülekooliliste ja laiemate projektide teostamiseks luuakse projektimeeskonnad.

11.6. Õpetajad juhinduvad oma õppetöö kavandamisel kooli õppekava üldosast ja ainekavadest.

11.7. Ainevaldkondade ja kooliastmete tegevust koordineerivad direktor ja õppejuhid.

11.8. Õpetaja koostab töökava, mis on tema töövahend ja lähtub õppe planeerimisel:

- põhikooli riikliku õppekava üldosa sihiseadest ning õppeainele tervikuna seatud eesmärkidest ja õpitulemustest (riiklikus õppekavas määratud kursuste korral);
- kooli eripärast;
- piirkonna eripärast;
- konkreetses klassis või rühmas olevate õpilaste tasemest, huvidest, haridus- ja karjääriplaanidest;
- läbivatest teemadest ja üldpädevustest;
- igapäevaelust.

11.9. Õpetajate tööd suunavad, kontrollivad ja tagasisidestavad õppejuhid ja direktor.

11.10. Õppeaasta lõpul esitavad õpetajad õppejuhile aasta töökokkuvõtte. Nende põhjal viib õppejuht järgmise õppeaasta alguses läbi arenguestlused õppeaasta eesmärkidest.

11.11. Igale alustavale õpetajale on määratud mentor.

12. KLASSIJUHATAJATÖÖ PÕHIMÕTTED JA EESMÄRGID

12.1. Klassijuhataja töö põhieesmärk on kujundada klassist meeskond, kes ühistegevuse kaudu ning üksteist toetades saavutavad püstitatud õpiväljundid.

12.2. Klassijuhataja põhiülesanded on:

- klassikollektiivi kujundamine;
- aineõpetajatega koostöö;
- õpilaste õpitulemuste, käitumise ja koolikohustuse täitmise jälgimine;
- õpiraskuste, koolikohustuse mittetäitmise, käitumisprobleemide ilmnemise korral kooli tugimeeskonnaga koostöös probleemide ja konfliktsituatsioonide lahendamine;
- vajadusel õpilaste ja nende seaduslike esindajate nõustamine õppimist ja käitumist puudutavates küsimustes;
- koostöö loomine, hoidmine ja arendamine kodu ja kooli vahel;
- lastevanemate koosolekute korraldamine vähemalt üks kord õppeaasta jooksul, vajadusel aineõpetajate kaasamine;
- arenguvestluste läbiviimine;
- õpilaste huvide, võimete, püüdluste väljaselgitamine ning vajadusel nende abistamine edasiõppimisvõimaluste leidmisel ja suunamisel kooliväliste harrastuste leidmisel.

12.3. Õpilase arengu toetamiseks korraldab klassijuhataja õpilase ja tema vanema(te)ga vähemalt üks kord õppeaasta jooksul arenguvestluse vastavalt koolis kehtestatud korrale.

13. PÕHIKOOLI JA GÜMNAASIUMI LÕPETAMINE

13.1. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt “rahuldavad”, kes on kolmandas kooliastmes sooritanud loovtöö ning kes on sooritanud vähemalt 50 protsendile maksimaalsest tulemusest eesti keele eksami, matemaatikaeksami ning ühe eksami omal valikul.

13.2. Õpilane, kelle õppekeel ei ole eesti keel, kes õpib keelekümblusklassis või kes asus eesti õppekeelega koolis või klassis õppima viimase kuue õppeaasta jooksul, võib eesti keele eksami asemel sooritada eesti keele teise keelena ühtsete ülesannetega lõpueksami, mis on ühitatud B1- või B2-taseme eksamiga.

13.3. Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele, kellel on kuni kahe õppeaines „nõrk” või „puudulik” viimane aastahinne või kes on kuni kaks lõpueksamit sooritanud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest.

13.4. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus. Haridusliku erivajadusega õpilasel on õigus sooritada põhikooli lõpueksamid eritingimustel vastavalt „Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse” RÕK § 30 lõike 2 alusel haridus- ja teadusministri määrusega kehtestatud lõpueksamite korraldamise tingimustele ja korrale.

13.5. Varem välisriigis õppinud õpilane, kes on enne lõpueksamite toimumist Eestis põhikoolis õppinud kuni kolm järjestikust õppeaastat ning kellele on eesti keele õppimiseks koostatud individuaalne õppekava, võib eesti keele või eesti keele teise keelena eksami sooritada temale koostatud individuaalse õppekava põhjal ettevalmistatud koolieksamina. Koolieksami ettevalmistamisel ja hindamisel lähtutakse RÕK §-des 20–22 sätestatust.

13.6. Gümnaasiumi lõputunnistuse annab Kehra Gümnaasium õpilasele:

- kelle kooliastmehinded on vähemalt „rahuldavad“ või valikkursuste puhul „rahuldavad“ või „arvestatud“;

- kes on sooritanud õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele teise keelena või eesti keele, matemaatika ja võõrkeele riigieksamid;
- kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele gümnaasiumi koolieksami;
- kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö, välja arvatud kooli lõpetamisel eksternina;
- kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele 10. klassi koolieksami.

13.7. Kool võib arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust tingimusel, kui see võimaldab saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi. Selleks esitatakse kooli direktorile taotlus koos õppimist või tegevust tõendavate materjalidega.

14. ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMISE JA NÕUSTAMISE KORRALDUS

14.1. Kool tagab õpilasele ja lapsevanematele võimaluse saada õppekorralduse kohta infot ja nõuandeid. Kooli ja kodu vaheliseks esmaseks kontaktisikuks on klassijuhataja.

14.2. Klassijuhatajad ja aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks selgitatakse välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning vajadusel korraldatakse diferentseeritud õpet. Õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, võimaldatakse täiendavat pedagoogilist juhendamist väljaspool õppetunde.

14.3. Klassijuhataja, aineõpetajad, kooli tugispetsialistid ja HEV-koordinaator nõustavad vajaduse korral õpilase vanemaid õpilase arengu toetamises ja õppimises.

14.4. Klassijuhataja, aineõpetajad ja tugispetsialistid teavitavad õpilasi ja vanemaid edasiõppimisvõimalustest ning tagavad õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.

14.5. Kõigi õpetajate konsultatsioonide ajad on kooli koduleheküljel.

14.6. Kõigile vanematele antakse vähemalt üks kord aastas võimalus osaleda vanemate koosolekul. Ühe viiendiku klassi õpilaste vanemate nõudmisel kutsub direktor kokku selle klassi õpilaste vanemate koosoleku.

14.7. Õppeaine alguses arutab vastava õppeaine õpetaja koos õpilastega antud õppeaine kavandatavaid õpiväljundeid ning nende hindamise korraldust. Aineõpetaja selgitab ühiselt kokkulepituid õpiväljundeid ning hindamise korraldust enne õppetöö algust.

14.8. Õppeaine jooksul vajalikest õppevahenditest ja planeeritavatest üritustest teavitatakse õpilast õppeaine algul. Kool loob statsionaarses õppes õppivate õpilaste vanematele võimalused sellekohase teabega tutvumiseks.

14.9. Täpsemad selgitused õpilaste, lastevanemate ja kooli õigustest ning kohustustest, teavitamisest ja nõustamisest kajastuvad Kehra Gümnaasiumi põhimääruses ja kodukorras. Kooli

kodulehel on kättesaadavad gümnaasiumi tegevust reguleerivad dokumendid: Kehra Gümnaasiumi arengukava, õppekavad, kooli üldtööplaan, kodukord, kooli päevakava ning muu koolitööd reguleeriv info. Operatiivne info edastatakse õpilastele ja lapsevanematele e-päeviku abil.

15. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

15.1. Kooli õppekava uuendatakse ja täiendatakse pidevalt direktori juhtimisel, kellelt saavad ülesandeid nii juhtkonna liikmed kui ka õpetajate töörühmad.

15.2. Õppekava uuendamise ja täiendamise eelnõu peab olema kehtiva õigusega kooskõlas.

15.3. Eelnõu esitatakse enne selle kehtestamist arvamuse andmiseks hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule, kelle ettepanekud vaatab läbi kooli direktor ja kutsub vajadusel kokku juhtkonna laiendatud koosoleku õppekava muutmiseks.

15.4. Kooli õppekava uuendused ja täiendused kehtestab direktor oma käskkirjaga üks kord õppeaastas.

15.5. Kooli õppekava avalikustatakse kooli kodulehel.